

Advokaten

TIDSKRIFT FÖR SVERIGES ADVOKATSAMFUND | Nr 4 2008 Årgång 74

Så ska kvinnorna nå toppen

Reportage från Sveriges
modernaste fängelse

Stefan Strömberg
skriver om hur polisens
arbete kan utvecklas

Ett starkt tjänstebilsskäl: 0,63 liter.

Audi A6 2.0 TDI ProSport Edition.

Hur bra kan man åka med låg förbrukning? För 0,63 l/mil kan du välja Sveriges och Europas populäraste bilmärke – över 220.000 läsare i 16 länder har sagt sitt (auto motor & sport 6/2008).

För att fira detta får du ett välpaketerat skäl att överväga en Audi A6 Avant 2.0 TDI, med toppmodern turbodiesel-teknik utprovad i Le Mans-sammanhang. Säker kan du alltid känna dig; den har 5 stjärnor i Euro NCAP's krocktester. Välkommen in för att titta närmare och prova.

A6 2.0 TDI ProSport Ed. från

306.500 kr

Ord. pris 366.900 kr
Tillägg Avant 15.900 kr

Leasing:

fr 2.255/mån*

Förmånsvärde:

fr 2.088/mån*

Bränsleförbrukn.

**0,63 l/
mil**

ProSport Edition :

- 18" alufälgar, stjärndesign
- Lädersporttratt (multif.)
- Sportchassi
- Sportstolar
- S-line exteriör
- Larm
- Farthållare
- Elsvankstöd
- Mittarmstöd
- Fäll- och delbart ryggstöd
- Utökat MMI infosystem

Audi

Erbjudandet är begränsat.

generalsekreteraren

4 En mer nyanserad bild av asylprocessen efterlyses

nyheter

- 6 Advokater och åklagare pressas av snabba domstolar
- 8 Lissabonfördraget väcker frågor om överhöghet
- 9 Tveksamt om EG-domstolen ger Somaliasvenskar upprättelse
- 11 Svårt att få byta försvarare

världen

12 Stor processlagsreform i Norge

gästkrönikör

14 Stefan Strömberg, generaldirektör och tidigare rikspolischef, skriver om hur polisens informationshantering kan förbättras och effektiviseras.

reportage

16–20 Advokatsamfundets årliga avdelningsmöten. Reportage om Salberga, Sveriges modernaste fängelse, och om rättsmedicin i juridiken.

OMSLAGSBILD: NORDIC PHOTOS

fokus

22–31 Det finns mängder av högt kompetenta kvinnor i juristkåren och på advokatbyråerna. Trots det är kvinnorna fortfarande en försvinnande liten del av delägare och chefer på advokatbyråerna. Nu är det dags att gå från ord till handling, anser många. Advokaten var med på konferensen Rakel om kvinnligt ledarskap och träffade flera kvinnor att lära av.

debatt

- 32 Forskarna Christian Diesen och Eva Lokatt Diesen beskriver hur felaktiga föreställningar om falska våldtäktsanmälningar gör att de mest utsatta kvinnorna sviks.
- 34 Jur.kand. Doris Singh vill att de verkliga rättegångskostnaderna ersätts, inte de skäliga
- 35 Advokaterna Hans Forssell och Nicklas Widjeskog replikerar på artikeln "Samiskt ägande oviktigt för HD"

zenit

- 41 Världens advokater möts i Argentina
- 41 Tryckfelsnisse slog till

samfundet

- 37–38 Disciplinären
- 40 Många motioner till fullmäktige
- 42 Ny litteratur samt lästips
- 43 Nya ledamöter, remisser

Tidskriften ADVOKATEN ges ut av Sveriges advokatsamfund.

REDAKTION

Chefredaktör Tom Knutson
08-459 03 25,
tom.knutson@advokatsamfundet.se.
Journalist Ulrika Brandberg,
08-459 03 07,
ulrika.brandberg@advokatsamfundet.se
ANSVARIG UTGIVARE
Anne Ramberg,
Sveriges advokatsamfund
REDAKTIONSRÅD
Anne Ramberg, Tom Knutson,
André Andersson, Dennis Dickson,
Per E Samuelson samt Ulrika Brandberg

POSTADRESS
Box 273 21, 102 54 Stockholm
BESÖKSADRESS

Laboratoriegatan 4, Stockholm
ADVOKATSAMFUNDETS VÄXEL
08-459 03 00

E-POST
advokaten@advokatsamfundet.se

FAX
08-662 30 19

HEMSIDA
www.advokatsamfundet.se

ADRESSÄNDRING
Advokatsamfundets ledamöter och biträdande jurister:
registrator@advokatsamfundet.se

ADRESSÄNDRING
Prenumeranter: 08-459 03 00
prenumeration@advokatsamfundet.se

LAYOUT

Tidningsmakarna AB
ANNONSANSVARIG
Lars Falk, Falk Media AB
08-766 01 40, 070-686 35 35
larsfalk@falkmedia.eu

TRYCK

Växjö Offset
KORREKTUR
Correcta Mediatjänst HB

MANUS

Manusstopp nästa nummer:
26 maj. Sänds till Tom Knutson (e-postadress eller postadress se ovan). Åsikter och förslag som framförs i artiklar står helt för författarnas eller de intervjuades räkning och behöver inte delas av Sveriges advokatsamfund.

Redaktionen förbehåller sig rätten att stryka i längre inlägg. För ej beställda artiklar och bilder tar redaktionen inget ansvar.

ADVOKATENs texter lagras elektroniskt. Delar av tidskriften publiceras även på Internet. Den som sänder material till tidskriften anses medge elektronisk publicering/lagring.

PRENUMERATIONSPRIS

Helår, 9 nr, 424 kr inkl moms.
Studerande 106 kr inkl moms.
© Sveriges advokatsamfund 2008

TIDSKRIFTEN ADVOKATEN är med i Sveriges Tidskrifter. Den TS-kontrollerade upplagan är 7 100 ex.

En mer nyanserad bild av

Medierna har i dagarna granskat asylprocessen. Utgångspunkten har varit förment bristande kvalitet hos de offentliga biträdena, samt att Migrationsverket saknar kontroll över standarden på de biträden som förordnas. Generaldirektören för Migrationsverket uttryckte oro över kvalitén på vissa ombud. Han krävde en kvalitetsökning. Han tillade att hans farhåga inte i främsta rummet var hänförlig till advokaterna. Enligt min mening var generaldirektörens oro inte helt utan fog.

Jag har således stor förståelse för generaldirektörens bekymmer. Det finns anledning till bekymmer över kvaliteten hos vissa ombud i migrationsmål. Men detta är inte det enda bekymret. Jag hyser starka betänkligheter även mot agerandet eller bristen på agerande hos vissa handläggare på Migrationsverket. Likaså kan vissa utslag från migrationsdomstolarna starkt ifrågasättas. Alltsedan den nya lagstiftningen kom på plats har den kantats av problem. Det skall i rättvisans namn sägas att i de fall brister i handläggningen hos Migrationsverket påpekats från Advokatsamfundets sida dessa snabbt och effektivt tillrättalagts. Det förtjänar verksledningen respekt för.

Jag kan inte se att det finns några motstridiga intressen mellan å ena sidan Migrationsverket och å andra sidan Advokatsamfundet när det gäller att skapa förutsättningar för den enskilde asylsökanden att få sin sak prövad på ett rättssäkert sätt inom rimlig tid. Den gemensamma ambitionen är en god och rättssäker asylprocess.

Det fanns efter reformen stora balanser på Migrationsverket. Många handläggare med värdefull kunskap lämnade sina anställningar för att besätta platser på de nya migrationsdomstolarna. Detta innebar ett stort avbräck och bidrog till förseningar i handläggningen. Nu har dessa balanser i det närmaste försvunnit.

Människor som kommer till vårt land såsom asylsökande är synnerligen utsatta. De har som regel lämnat allting bakom sig. De är ofta helt utblottade. De har inte sällan utsatts för tortyr, våldtäkt eller genomgått andra förnedrande upplevelser. Många av dem kommer från krigshärdar. De har mist nära och kära. De fruktar för sina barns och sina egna liv. Dessa personer har rätt till ett rättssäkert och effektivt bemötande av myndigheter, domstolar och advokater. De, om några, borde vara berättigade att företrädas av advokater som med hög etik och yrkeskunnande nitiskt och omsorgsfullt tillvaratar deras intressen. Jag påstår att den alldeles övervägande delen av de advokater som verkar inom detta område är särskilt medvetna om dessa krav och att de lever upp till dem.

För att kunna leva upp till dessa höga anspråk krävs emellertid inte bara utbildning, kunskap och erfarenhet. Det krävs också tid. Verkligheten är dock sådan att offentliga biträden ofta inte får rimlig ersättning för den tid som erfordras för att på ett fullgott sätt tillvarata den asylsökandes rätt. Det finns många gånger inte möjlighet att, i enlighet med rättegångsbalkens föreskrift, med nit och omsorg tillvarata klientens rätt och att få skäligt betalt för detta.

Den nya process- och instansordningen som infördes för snart två år sedan är en av de största reformer på detta område

asylprocessen efterlyses

som genomförts i modern tid. Det är naturligt att det kan ta viss tid innan en så pass omvälvande förändring i processformen får fullt genomslag. Reformen tillkom i det uttalade syftet att göra asylprocessen mer rättssäker. Advokatsamfundet tillstyrkte denna förändring och såg med tillförsikt fram emot att Utlänningsnämnden avskaffades och ersattes av en domstolsprövning inom ramen för ett tvåpartsförfarande.

Detta innebar en ny och utvidgad roll för det offentliga biträdet. Större krav på aktivitet och kunskap krävs från biträdets sida.

Sverige är i många avseenden ett föregångsland inom asylrätten. Vi tar emot ett jämförelsevis mycket stort antal flyktingar. Alla får dock inte stanna. Om rättstillämpningen i det enskilda fallet skulle grunda sig på ett ofullständigt material till följd av brister i Migrationsverkets utredning eller advokatens utförande av sitt uppdrag finns anledning att se utomordentligt allvarligt på detta. Detsamma gäller om migrationsdomstolarnas rättstillämpning skulle vara felaktig. Tankarna går lätt till HG Axbergers rapport *Felaktigt dömda*.

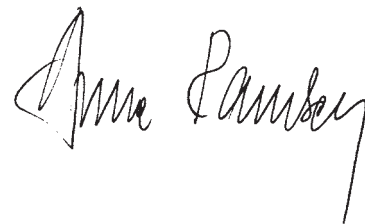
Advokaterna är underkastade Advokatsamfundets tillsyn. Denna kontroll har ett stort värde för upprätthållandet av god etik och yrkesmässig kvalitet.

Det förekommer att advokater missköter sina uppdrag. Det är givetvis alltid otillfredsställande när så sker. Särskilt allvarligt är det om bristerna drabbar en så utsatt och ofta värnlös person som en asylsökande. Rättsförlust i ett asylärende kan ytterst handla om liv eller död. Dessa personer har svårt att annat än i undantagsfall göra sin röst hörd. De kan inte språket och de saknar anknytning och kontakter som kan hjälpa dem. De saknar i realiteten oftast möjlighet att anmäla en advokat som brutit mot god advokatsed eller varit oskicklig. I några fall kommer dock ärenden av detta slag under Advokatsamfundets granskning. Sålunda har disciplinnämnden i ett, låt vara begränsat antal fall, prövat anmälningar mot advokater som uppträtt i asylmål. Dessa prövningar har ibland föranlett påföljd.

Såväl migrationsdomstolen som Migrationsverket kan anmäla en advokat som anses ha åsidosatt god advokatsed. Därför är det glädjande att anmälningar från dessa instanser är synnerligen ovanliga. De anmälningar som inkommit från Migrationsverket är i flertalet fall hänförliga till missnöje med en advokat på grund av att denne varit alltför kritisk mot verket och dess personal och att advokaten givit uttryck för detta på ett ibland väl övertydligt sätt. I något fall har kritik riktats mot advokat för att denne satt annan jurist i sitt ställe. Slutsatsen måste därför, i likhet med generaldirektörens uttalande, vara att kvalitén på advokaternas insatser i huvudsak är god. Men det ankommer på Advokatsamfundet att uppmuntra advokater verksamma inom asylrätten att ytterligare utveckla sina kompetenser i denna typ av ärenden.

Migrationsverket och migrationsdomstolarna har tillsammans med de offentliga biträdena ett ansvar för att den nya processformen motsvarar de krav på rättssäkerhet som den nya lagstiftningen är tänkt att garantera. Det finns skäl att inom några år göra en utvärdering av den nya processordningen. I det sammanhanget bör frågan om vem som skall förordna biträde övervägas. Lagstiftaren borde allvarligt fundera på att låta annan än Migrationsverket förordna offentliga biträden. Verket är motpart till den enskilde och bör därför inte befatta sig med ombudsförordnanden. Paralleller borde vara överflödiga för att illustrera insikten om det rimliga i den ståndpunkten. Nuvarande system är olämpligt och ökar inte tilltron till processen. Från den asylsökandes perspektiv kan det således lätt framstå som att advokaten inte företräder klienten på ett obundet sätt. Denna risk är särskilt stor i ljuset av förhållandena i många av de länder från vilka asylsökande ofta kommer. Det handlar inte sällan om länder där det inte finns en oberoende advokatkår och där korruption och statligt maktmissbruk är utbrett. Tilltron till myndigheter och andra samhällseliga institutioner är som regel låg. Dessa förhållanden gör relationen mellan verket och den enskilde extra känslig. Migrationsverket upplevs som motpart till advokatens klient. Bara risken för att advokaten därigenom skulle kunna komma i en beroendeställning till Migrationsverket utgör tillräckliga skäl för att ändra detta sakernas tillstånd. Förhållandet kan jämföras med att åklagarna skulle förordna offentliga försvarare. Advokatsamfundet har vid flera tillfällen påtalat detta. Resultatet har hittills uteblivit.

När frågor som dessa granskats och rapporterats i medierna skulle man önska sig att det journalistiska greppet hade fokuserat på systemets tydliga brister och utan påståenden som kan ge intryck av att flertalet av de biträden som verkar inom detta svåra område är antingen berusade eller glömmar handlingar i plastpåsar på stan. Det hade varit värdefullt med en mer nyanserad bild av de ibland mycket svåra utmaningar som såväl Migrationsverkets tjänstemän som offentliga biträden står inför. Frågan hade därför vunnit på om den istället hade granskat asylprocessens för- och nackdelar istället för att förmedla intrycket att enskilda sökandes avslag på asylansökningar är liktydigt med dåliga advokater.

Advokater och åklagare pressas av snabba domstolar

Domstolarna satsar hårt på att arbeta bort högarna av oavgjorda mål.

Vid årsskiftet ska "överbalanserna" vara nere på noll. Men nu signalerar advokater och åklagare att de har svårt att hinna med i det höga tempot.

Regeringen har tydligt sagt till domstolarna att de måste förkorta handläggningstiderna. För att lyckas har Domstolsverket låtit domstolarna förstärka med ungefär 270 heltidstjänster under 2008.

En genomgång av domstolscheferna i höstas visade att antalet mål som legat för länge var ungefär 37 000. Enligt Domstolsverkets tillförordnade generaldirektör Monica Dahlbom har man redan under perioden 1 oktober 2007 till sista mars 2008 betat av ungefär 9000 av de gamla målen.

– Håller vi den här takten hela året kan vi lyckas komma ner till noll vid årsskiftet, säger hon.

MEN RÄTTENS ANDRA AKTÖRER har svårt att hinna med i domstolarnas nya tempo. Flera advokater har kontaktat Advokatsamfundet och berättat att förhandlingar allt oftare kolliderar med varandra.

Också åklagarna upplever problem med domstolarnas högre tempo och tuffare scheman.

– Det är en välkommen satsning och domstolarna har fått extra medel för den,

Monica Dahlbom

Agneta Blidberg

”Det är en välkommen satsning och domstolarna har fått extra medel för den...”

AGNETA BLIDBERG

men det saknas ett rättskedjerspektiv, säger överåklagare Agneta Blidberg.

Åklagarnas situation är pressad, och arbetsbördan tung. Att utöver de ordinarie sessionerna klara ett antal extra förhand-

lingar utan att få mer resurser är svårt, konstaterar Agneta Blidberg.

MONICA DAHLBOM på Domstolsverket är medveten om att det blir en hel del extramål utsatta, och att det kan vara svårt för åklagare och advokater att hinna med. Men hon betonar att det handlar om övergångsproblem.

– Advokaterna har vant sig vid att målen tar en viss tid, och tar på sig arbete efter det. Men vi vill ju fortsätta ha korta handläggningstider i framtiden. Och man får komma ihåg att en snabb handläggning faktiskt gynnar klienten, säger hon.

Under den här övergångsperioden är det dock viktigt med samverkan och information. Monica Dahlbom anser att verket och domstolarna har informerat om satsningen i olika sammanhang.

– Men man kan aldrig informera för mycket. Vi diskuterar nu hur vi ska nå ut med mer information, och inte minst med ytterligare information på regional och lokal nivå där dialogen måste föras, säger hon.

UB

Migrationsverket skärper kraven på biträden

Migrationsverket ska i framtiden främst förordna advokater och biträdande jurister som offentliga biträden till asylsökande. Man ska också se över rutinerna när det gäller biträden som missköter uppdraget.

Efter en intensiv mediegrensning planerar Migrationsverket nya rutiner kring hur offentliga biträden till asylsökande förordnas. Enligt kritikerna saknar många bi-

träden tillräckliga kunskaper i utlänningsrätt, och biträden som misskött sina uppdrag har trots detta fått fortsätta.

Migrationsverket låter nu olika arbetsgrupper se över

vilka krav som ska ställas på biträdena, och hur man ska hantera biträden som inte sköter sig. Bland annat sägs att man i första hand ska förordna advokater och biträdande jurister med processvana.

– ATT VERKET lyfter frågan betyder inte att svenska advokater är dåliga på att stödja asyl- och tillståndssökande.

Tvärtom har vi många välutbildade och erfarna jurister som arbetar som offentliga biträden. De problem som uppstår handlar huvudsakligen om ombud som inte är medlemmar i Advokatsamfundet, vilket inte är ett krav idag, säger Migrationsverkets generaldirektör Dan Eliasson i en kommentar på verkets hemsida.

UB

”Storhilda” ny chef på Domstolsverket

Till sommaren tillträder Barbro Thorblad som Domstolsverkets nya generaldirektör, och den nyutnämnda generaldirektören vill fortsätta stötta kvinnor i yrket.

– Det känns roligt. Visst är det alltid lite svårt att bryta upp från en arbetsplats där man trivs, men genom den här posten får jag ju behålla kontakten med mina gamla arbetsplatser och se på samma frågor ur ett mer övergripande perspektiv, säger Barbro Thorblad om beskedet om att hon fått posten som generaldirektör.

Barbro Thorblad är sedan 2002 lagman vid Malmö tingsrätt. Dessförinnan var hon hovrättslagman i Hovrätten för Västra Sverige från 2000, och domare i Göteborgs tingsrätt från 1988. Under åren 1984–1988 var hon rättssakkunnig och utredningssekreterare i Arbetsmarknadsdepartementet. Nu lämnar hon dömandet efter 20 år, något som känns lite tråkigt.

– Jag tycker mycket om dömandet. Men jag har sysslat med det i många år, och det går inte att kombinera med den här nya rollen, säger Barbro Thorblad.

Barbro Thorblad är idag lagman vid Malmö tingsrätt.

NÅGON PROGRAMFÖRKLARING eller löften om stora förändringar i verkets arbetssätt vill Barbro Thorblad inte avge än.

– Det fungerar i stort sett bra idag, men det är klart att när man är ute i verkligheten ser man alltid saker som kan göras bättre.

Barbro Thorblad är ”Storhilda”, hon var med och grundade det kvinnliga juristnätverket Hilda år 2006. Engagemanget i Hilda tänker hon fortsätta även i sin nya roll.

– Det är en viktig verksamhet. Jag ser det som en stor uppgift att vara med och stötta unga kvinnliga medarbetare och visa att man kan förena rollen som chef med sitt övriga liv, kommenterar Barbro Thorblad.

Barbro Thorblad är ledamot i Tjänsteförslagsnämnden för domstolväsendet och ordförande i Notariennämnden. Hon är dessutom avdelningsordförande i Allmänna reklamationsnämnden och har haft flera utredningsuppdrag, bland annat i Utredningen om översyn av Ekobrottsmyndigheten. **UB**

Utredare vill avskaffa revisionsplikten

Revisionsutredaren, före detta justitierådet Bo Svensson, föreslår i sitt betänkande att bara knappt 4 procent av aktiebolagen ska ha revisionsplikt. Utredningsförslaget innebär att alla börsnoterade aktiebolag och alla finansbolag skall vara skyldiga att ha en kvalificerad revisor.

Av övriga företag föreslås att endast de största skall omfattas av revisionsplikt.

Avskaffande av revisionsplikten för små företag (SOU 2008:32)

Advokat får skadestånd för missad kostnadsräkning

En advokat som förordnats till offentligt biträde för en vårdnadshavare lämnade i december 2004 och januari 2005 in två kostnadsräkningar för sitt arbete. När länsrätten sedan fastställde ersättningen utgick man från enbart den andra av dessa räkningar. Länsrätten erkände att man begått ett misstag men ansåg att man på grund av reglerna i 32 § förvaltningsprocesslagen inte kunde rätta till felet.

Justitiekanslern konstaterar i sitt utlåtande att advokaten på grund av länsrättens misstag lidit en förmögenhetsskada som berättigar till skadestånd för staten. Advokaten får därmed hela beloppet för den första kostnadsräkningen som skadestånd.

Generalsekreterare Anne Ramberg i Ekobrottsmyndighetens insynsråd

Regeringen har i dag förordnat Advokatsamfundets generalsekreterare Anne Ramberg till ledamot i Ekobrottsmyndighetens insynsråd. Insynsrådets uppgift är att utöva insyn och ge myndighetschefen råd. Det tillgodoser behovet av en demokratisk insyn och medborgerligt inflytande.

I rådet ingår också riksdagsledamoten KG Abramsson, hovrättspresidenten Kathrin Flossing, riksdagsledamoten Bertil Kjellberg och avdelningschefen Erik Saers.

Förordnandena gäller under tiden 24 april 2008 till och med 23 april 2012

Reglerna om upphovsrätten utreds

Professor Jan Rosén har utsetts till särskild utredare för att se över vissa delar av upphovsrättslagen. Han ska bland annat genomföra en översyn av bestämmelserna om upphovsrättens övergång i bland annat anställnings- och uppdragsförhållanden, se över vissa frågor om så kallade avtalslicenser, och se över hela upphovsrättslagen i redaktionellt och språkligt hänseende.

Utredningen i sin helhet ska redovisas senast den 31 oktober 2010.

Reviderade CCBE-regler antagna

Advokatsamfundets styrelse antog i mars CCBE:s reviderade etiska regler. CCBE-reglerna från 2002 reviderades 2006. Reglerna är bindande för svenska advokater vid gränsöverskridande verksamhet. CCBE-reglerna kommer att översättas till svenska. CCBE är Rådet för advokatsamfundet inom EU.

Nej till straffskärpning för unga som döms för mord

Advokatsamfundet har yttrat sig över straffnivåutredningens betänkande och tillstyrker de föreslagna lagändringarna för vuxna lagöverträdare. Däremot är samfundet negativt till utredningens förslag att skärpa straffskalan från högst 10 till högst 14 års fängelse för unga brottslingar. Enligt Advokatsamfundet kan skadorna av ett långt frihetsberövande på den unge bli omöjliga att reparera.

Straffskalan för mord (SOU 2007:90)

UD behöver fler ombud vid barnbortföranden

– När ett barn olovligt tagits från eller till Sverige underlättar det mycket om föräldern har ett bra ombud, säger Örjan Landelius, departementsråd vid enheten för konsulerärenden och civilrättsliga ärenden på Utrikesdepartementet.

Nu behöver UD fler ombud som kan dessa ärenden. Kunskaper om Haagkonventionen som tillämpas i de flesta bortförandeärendena, gärna också om problematiken med barnbortföranden, är lämpliga meriter, liksom språkkunskaper och kunskaper om svensk och utländsk familjerätt samt internationell privaträtt.

När en förälder kontaktar UD angående ett bortfört barn rekommenderar man att föräldern skaffar ett juridiskt ombud. UD hjälper till att förmedla ombud. Redan nu har departementet flera advokater på sin lista, men fler skulle behövas

– UD välkomnar advokater som är intresserade av och kvalificerade för de här uppdragen att höra av sig, säger Örjan Landelius.

DISKUSSION OM EU OCH FOLKSTYRET

Lissabonfördraget väcker viktiga frågor

Med det stundande Lissabonfördraget förs mer makt till EU. Fördraget väcker viktiga frågor om gränserna för hur långt anspråken på EU:s överhöghet kan drivas.

Hur långt vill vi gå? Var går gränsen för hur långt EG-domstolen bör få sätta sig över nationell lagstiftning och nationell praxis?

Utifrån dessa frågeställningar diskuterade professor Sverker Gustavsson, LO:s förste vice ordförande Erland Olauson, Advokatsamfundets generalsekreterare Anne Ramberg samt riksdagsman Morgan Johansson (s) under ledning av ambassadör Carl Tham och journalisten Lotta Fogde i ABF-huset i Stockholm den 23 april.

Det råde stor samstämmighet om att jurister fått en allt större makt och ökat inflytande på bekostnad av politikernas. Detta märks särskilt tydligt i flera EG-domstolens avgöranden under senare år, till exempel i det så kallade Laval-målet.

Anne Ramberg beskrev en utveckling som går mot ett ökat inflytande för övergripande normer.

Morgan Johansson poängterade att makt handlar om ett nollsummespel. Får någon mer får någon annan mindre. Han beskrev även hur EG:s institutioner strävar efter att bre ut sig mer och mer.

Sverker Gustavsson menade att EU-politikerna är svaga som en följd av den politiska

beslutsordningen, och han efterlyste en politisk mobilisering.

Anne Ramberg konstaterade att som en följd av utvecklingen kan politiker frestas att nagga domstolarnas oberoende i kanten.

– Det ser vi jurister med oro, sa Ramberg som ansåg att politiker inte sällan har en ambivalent inställning till den juridiska sfären. Domstolarna tilldelas mer makt genom att politikerna i sitt lagstiftande arbete ger dem det. När domstolarna sedan tillämpar lagarna, som dock ofta är av undermålig kvalitet, upprörs politikerna. Hon efterlyste därför lagar av högre kvalitet.

Det stundande Lissabonfördraget betraktades av deltagarna med blandade känslor. Morgan Johansson uppskattade att fördraget öppnar för en EU-utvidgning. Olauson uttryckte en förhoppning om att strejkrättens ställning stärks med det nya fördraget.

Det råde delvis olika uppfattningar angående hur stora förändringar fördraget kommer att innebära. Sverker Gustavsson menade att fördraget egentligen inte innebär några dramatiska förändringar.

– Det hade varit klädsamt och klokt att besluta om en grundlagsändring även om ett tillträde till fördraget inte kräver det, sa Anne Ramberg som uttryckte särskild oro för att fördraget innebär att delar av straffrätten överläts till EU. **TK**

* Laval-målet handlade om huruvida Byggnads hade rätt att försätta det lettiska byggbolaget Laval un Partneri i blockad i samband med ett skolbygge i Vaxholm 2004.

Kriminalvården

Kriminalvården söker **Verksjurist**

För mer info gå in på Juridikjobb.se som vi samarbetar med i denna rekrytering.

juridikjobb.se

BELMONT • LIMCHAROEN
INTERNATIONAL LAW FIRM

• Seeking Swedish Qualified Lawyers
Specializing in Corporate
• Possession of commercial and general law
and criminal law
• Good command of spoken and written English
• Proven and active in corporate practice

• Positions available:
1. Partner
2. Of Counsel/ Senior Associate
3. Associate
4. Att. Counsel

www.belmontlimcharoen.com

Tveksamt om EG-domstolen ger Somaliasvenskar upprättelse

Det är tveksamt om EG-domstolen ger "Somaliasvenskarna" upprättelse. Det anser Iain Cameron, professor i folkrätt.

I EG-domstolen prövas nu ett mål som handlar om frysningen av tillgångar som tillhör den svenska bankorganisationen Al Barakaat, som terroriststämplat 2001. Tre svenska medborgare av somaliskt ursprung har tidigare utsatts för individuellt riktade sanktioner.

FN:s sanktionslistor, som antas av säkerhetsrådet, blir verksamma i Sverige genom EG-förordningar. Men varken antagandet av listorna i säkerhetsrådet eller EG-förordningarna föregås av någon rättslig prövning och det finns inga möjligheter att överklaga sanktioner till en oberoende rättslig instans.

VID EN TRÄFF arrangerad av Svenska Helsingforskommittén den 8 april 2008 i Stockholm gav Iain Cameron, professor i folkrätt vid Uppsala universitet, sin syn på den aktuella situationen. Cameron var kritisk till hur flera olika delmoment hanterats som handlar om de mänskliga rättigheterna och sanktioner som är riktade mot enskilda.

Han riktade bland annat stark kritik mot att Förstainstansrätten ansett att den inte kan överpröva en EG-förordning byggd på en resolution fattad av säkerhetsrådet. Domen kom efter att en av Somaliasvenskarna stämt EG-institutionerna.

Cameron kallade Förstainstansrättens behandling för en "judiciell abdikering" och "horribel". Ska man, enligt Cameron, tolka domen så innebär den att FN:s säkerhetsråd i stort kan besluta om vad som helst, med undantag för folkmord, och EG-länder är förpliktade att följa detta.

– Inom en snar framtid kommer troligen

både Kina och Ryssland att spela större roll i säkerhetsrådet vid sidan om Förenta staterna, sa Cameron. Beslut som dessa länder kommer överens om i säkerhetsrådet blir då bindande EG-rätt. Genom att okritiskt överföra säkerhetsrådets beslut i form av EG-förordningar har EG givit dessa beslut en status över nationell rätt och även nationell konstitutionell rätt. Det är en utveckling inom EG-rätten som är mycket oroväckande.

När EG:s generaladvokat har uttalat sig om frysningen av tillgångarna utan att saken prövats i domstol först, har han ansett att detta var ett brott mot de mänskliga rättigheterna och EG-rätten, och att förordningen är ogiltig mot Al Barakaat.

Cameron lovordade generaladvokatens utlåtande. Han betonade dock att det inte alls är säkert att EG-domstolen kommer att följa utlåtandet.

– EG-domstolen är under mycket stark press i den här frågan och jag är inte optimistisk, sa Iain Cameron.

ENLIGT CAMERON rymmer frågorna som aktualiseras vid individuellt riktade sanktioner flera dimensioner och komplicerade ställningstaganden.

Framför allt om behörighet och kompetens. Beroende på om man närmar sig frågorna ur ett konstitutionellt eller folkrättsligt perspektiv så blir svaren helt olika.

– Endast om man har ett nationellt konstitutionellt perspektiv, att sanktioner som de är konstruerade idag är oförenliga med grundläggande konstitutionella värden, finns det möjligheter att ifrågasätta dessa, sa Iain Cameron.

Säkerhetsrådet kommer, enligt honom, inte att frivilligt acceptera att en oberoende instans skapas för att överpröva säkerhetsrådets beslut om sanktioner. Endast om EG-domstolen med bestämdhet säger emot kommer det att ske några riktiga förändringar.

Iain Cameron

Som Iain Cameron ser det är sanktioner direkt dåliga. Politiker vill gärna framstå som handlingskraftiga och vill därför använda sig av sanktioner. De har mest en symbolisk funktion, samtidigt som de har straffrättsliga påföljder på nationell nivå. De kan drabba enskilda på ett hårt sätt

och är dessutom rättsosäkra. Det är en del av förklaringen till varför synsätten mellan olika departement, som justitie- och utrikesdepartementen, går starkt isär.

Cameron hoppas på att de nationella domstolarna ska bli mer medvetna och aktiva och hävda sin kompetens.

– Det är dock svårt för nationella domstolar i EG-länder att gå direkt emot EG-rätten. Därför är det angeläget med dom från EG-domstolen som klargör att det stred mot grundläggande mänskliga rättigheter när EU satte upp Al-Barakaat på terrorlistan och frös organisationens tillgångar.

SAMTLIGA TRE SOMALIASVENSKAR som utsatts för sanktioner har strukits från listan efter diplomatiska ansträngningar från svensk sida, dock utan att ha fått någon kompensation.

I målet som ligger hos EG-domstolen har svenska Al-Barakaat (föreningen som de tre arbetade åt) och en saudisk medborgare, bosatt i Storbritannien som också har blivit utsatt för frysningssanktioner, överklagat Förstainstansrättens dom.

EG-domstolens dom väntas först under hösten. TK

"EG-domstolen är under mycket stark press i den här frågan och jag är inte optimistisk." IAIN CAMERON.

Böcker som stöd i ditt arbete

Det svenska skattesystemet 21 u

Gunnar Rabe, Ingrid Melbi
540 s. 2008
698:-- exkl. moms.
Best.nr 978-913901309-9

Upplagan har uppdaterats med hänsyn till förändringar i lagstiftning och nya rättsfall. Det gäller exempelvis nya kapitalvinstregler för fastigheter och nya regler för fastighets-skatt och fåmansföretag samt ändrade regler på det internationella skatteområdet.

Inkomstskattelagen En kommentar

Mari Anderson, Anita Saldén Enérus, Ulf Tivéus
NGB. 1845 s. 2008
1650:-- exkl. moms.
Best.nr 978-913901335-8
Utk. med ny upplaga i mars varje år, uppdaterad per den 1 jan.
Två volymer. Kan även beställas som stående order.
Best.nr R70540

Heltäckande kommentar till inkomstskattelagen. Kommentarer inkomstskattelagen utförligt, förarbeten och rättsfall redovisas under särskilda rubriker, liksom hänvisningar till annan litteratur. Kommentaren finns även på internet och använder du den med rättsdatabasen Sveriges Rikes Lag på Internet får du direktlänkar till refererad lagtext, förarbeten och rättsfall.

Etik, regler och värdering på kapitalmarknaden

Pontus Kågerman, Cecilia Lohmander, Adri De Ridder
571 s. 2008
695:-- exkl. moms.
Best.nr 978-913910657-9

En ny lag om värdepappersmarknaden, som beaktar tre EG-direktiv, trädde i kraft 1 nov 2007. Den nya lagen innebär: ökad harmonisering av reglerna för värdepappersföretagen, nya bestämmelser och reglering etc. Verket innehåller alla delar i kunskapskraven: **1** Sparande och kapitalförvaltning. **2** Handel och administration. **3** Finansiell ekonomi. **4** Etik och sundhetsregler. **5** Regelverk på värdepappersmarknaden.

Internationell beskattning av pensionsförsäkringar Det svenska skattesystemet i gränsöverskridande situationer

Nina Ewalds
Ca 424 s. Utk. maj 2008
Prel. 680:-- exkl. moms.
Best.nr 978-913901333-4

I denna avhandling granskas skattekonsekvenserna av det svenska systemet för beskattning av privata pensionsförsäkringar och tjänstepensionsförsäkringar i ett antal konkreta gränsöverskridande situationer.

I november kommer även en annan bok i ämnet: Beskattning av internationella pensioner av Roland Dahlman.

Boken beskriver svensk inkomstbeskattning enligt gällande rätt och de i sammanhanget helt avgörande internationella skatteavtalen av pensioner från svenska försäkringsgivare till fysiska personer som tidigare varit skatte-mässigt bosatta i Sverige.

Juridisk engelska 3 u Modern affärsjuridisk kommunikation med praktiska exempel

Carl Svernlöv
Ca 275 s. Utk. maj 2008
Prel. 386:-- exkl. moms.
Best.nr 978-913901347-1

Denna omarbetade och utökade upplaga ger praktisk handledning i att uttrycka sig korrekt i skrift på det engelska språket.

Kredithandboken En praktisk vägledning i kreditarbetet

Roland Sigbladh, Staffan Wilow
272 s. Utk. maj 2008
460:-- exkl. moms.
Best.nr 978-913910933-4

Kredithandboken ger en vägledning över de risker och möjligheter som kreditgivning innebär och hjälper dig att undvika kundförluster när du säljer mot faktura eller lämnar annan kredit. Här behandlas alla begreppen. Vidare förklaras lagstiftningen samt styrelseledamöters betalningsansvar, vilket exemplifieras med rättsfall. Risker vid olika typer av företagsformer m.m. beskrivs.

Skatt på kapital 12 u

Ulf Tivéus
312 s. 2008
687:-- exkl. moms.
Best.nr 978-913901331-0

Den 12:e upplagan av Skatt på kapital är delvis helt omarbetad och uppdaterad med alla nya lagregler och rättsfall sedan föregående upplaga.

Ur innehållet:

- De nya reglerna om partiella fissioner på aktieägarnivå
- De nya uppskovsreglerna vid bostadsbyten och med ny årlig ränteberegning av uppskovsbelopp
- De nya 3:12-reglerna med återgång till hälftenuppdelning av beskattning av kapitalvinst fr.o.m. 2008 års inkomster
- De nya reglerna om överlåtelser av tillgångar till underpris till företag inom EES
- Den nya tioårsregeln vid avyttring av svenska och utländska aktier efter utflyttning.

För mer information och beställning
www.nj.se

Tel 08-690 91 90 Orderfax 08-690 91 91
kundservice@nj.se www.nj.se

 Norstedts Juridik
ett Wolters Kluwer-företag

Svårt att få byta försvarare

Domstolarna har blivit allt mer ovilliga att förordna en ny försvarare när en advokat får förhinder. Istället förväntas advokaten skicka en ersättare. Men reglerna om substitution gör att uppdraget kan bli en ren förlustaffär för advokaten.

Många advokater har på senare tid vittnat om att domstolarna blivit mer restriktiva med att bevilja byte av försvarare. I stället tillämpas reglerna om substitution, att advokaten får skicka en ersättare vid förhinder. När arvodet sedan beräknas tas ingen hänsyn till att ersättaren varit tvungen att sätta sig in i ärendet.

ADVOKAT STAFFAN BERGQVIST är en av de advokater som upplevt detta, då han ersatte sin kollega i en huvudförhandling vid Svea hovrätt i april. Inför förhandlingen läste han in förundersökningen, besökte klienten i häktet och läste domen från tingsrätten. Hans kollega hade redan tidigare lagt ner

Hjalmar Forsberg

flera timmars arbete inför huvudförhandlingen. Ersättningen till dem båda blev totalt 6 110 kronor.

– Min kollega fick inget betalt alls för sitt arbete, och jag fick inte fullt ut betalt för mitt. Jag har varit med i ungefär tio år men aldrig upplevt något sådant här, säger Staffan Bergqvist.

I förlängningen kan utvecklingen hota rättssäkerheten, anser Staffan Bergqvist.

– Får man inte betalt för vad man gör kanske man till slut tröttnar och nöjer sig med att göra ett halvdant jobb, säger han.

Enligt Hjalmar Forsberg, rådmän vid Södertörns tingsrätt, grundar sig domstolarnas nya, tuffare linje på en HD-dom från 2005. Högsta domstolen markerade där att substitution ska vara grundprincipen när en försvarare är tillfälligt förhindrad att delta i en förhandling, och att substitution i sig inte ska innebära högre ersättning till försvaret.

– Det här är en dum och opraktisk ordning. Jag är anhängare av byte, säger Hjal-

mar Forsberg, som har två argument mot substitution som grundprincip.

DET MINDRE VIKTIGA ARGUMENTET är att det alltid skapar oklarheter om vem som ska ersättningen. Det största problemet är dock att vid substitution ska den som är förordnad som försvarare men inte kan närvara vid huvudförhandlingen sedan ändå fortsätta försvaruppgiften.

– Det är en annan advokat som är med i huvudförhandlingen där allt händer. Den ordinarie försvararen måste sedan läsa på vad som hänt, och har inte varit med som åklagaren när man ska fortsätta i hovrätten, säger Hjalmar Forsberg.

Enligt advokat Staffan Bergqvist är domstolarna olika hårda när det gäller att bevilja byte av försvarare. Hjalmar Forsberg håller med om att det finns olika traditioner i domstolarna, och tillägger att det skiljer sig till och med mellan olika domare.

SOLNA TINGSRÄTT beskrivs av Staffan Bergqvist som en av de Stockholmsdomstolar som är mer generös med att tillämpa byte.

– Vi har många stora mål här och begränsat med tider att erbjuda. Det är inte rimligt att tvinga advokaterna att skicka ersättare alla gånger, utan vi måste vara öppna för att tillåta byten, säger chefsrådmän Mari Heidenborg.

Mari Heidenborg förstår att advokaterna är bekymrade över situationen.

– Jag vet att det kan vara svårt för advokaterna att få det att gå runt, men jag tror att det beror mycket på att taxan är för låg. Den låga timkostnadsnormen är ett problem som man måste titta på centralt, säger hon.

UB, HD mål nr Ö 2472-04

Claes Lundblad till Roschier

Advokat Claes Lundblad lämnar Mannheimer Swartling advokatbyrå för att bygga upp en enhet för skiljedomsförfarande vid Roschiers Stockholmskontor. Claes Lundblad är delägare i Mannheimer Swartling och specialiserad på kommersiella tvister.

Claes Lundblad blir delägare i Roschier. I och med bytet av byrå får han åter arbeta tillsammans med sin gamle kollega Axel Calissendorff, som lämnade Mannheimer Swartling för att etablera Roschier i Sverige 2005.

Advokater ambassadörer för kvinnors företagande

Maria-Pia Midenbäck Hope, advokat och delägare i advokatfirman Vinge, och Ann-Charlotte Söderlund, advokat och delägare i Gozzo advokater, har utsetts till ambassadörer för kvinnors företagande. Totalt har regeringen utsett 880 kvinnliga företagare till ambassadörer med uppgift att synliggöra kvinnors företagande och fungera som förebilder. Syftet med regeringens satsning är främst att inspirera kvinnor till att se företagandet som ett möjligt karriärval.

Tomas Nilsson ny Skandiaobservatör

Advokatsamfundets ordförande, brottmålsadvokaten Tomas Nilsson, tar över som observatör i skiljedomsförhandlingarna mellan Skandia AB och Skandia Liv. Tomas Nilsson ersätter Stefan Lindskog, som blev justitieråd i höstas. Observatörens uppgift är att bevaka försäkringstagarnas intressen i tvisten mellan moder- och dotterbolaget och hålla spararna informerade. Konstruktivitet är ovanlig och skapad på grund av den stora uppmärksamheten i Skandiatvisten.

Torgny Håstad årets jurist

Justitierådet och före detta professorn i civilrätt Torgny Håstad fick flest röster när juriststudenter och tingsnotarier besvarade frågan "Vilken jurist är du mest imponerad av?". Fyra och femma är Elisabeth Massi Fritz och justitieutskottets ordförande Thomas Bodström, och sexa före detta advokaten och ordföranden i Advokatsamfundet Elisabeth Fura Sandström, nu domare i Europadomstolen. På delad sjundeplats kommer Stockholms länspolismästare Carin Göthblad, advokat Claes Bodström och Advokatsamfundets generalsekreterare Anne Ramberg.

Juristbarometern är en årlig kartläggning som genomförs av tidskriften Legally Yours.

Firande av Norges nationaldag på paradgatan Karl Johan i Oslo.

Stor processlagsreform i Norge

Norge har sedan den 1 januari 2008 en ny tvistemålslag som på ett bättre sätt ska tillgodose kraven på effektivitet och koncentration i tvistemålsprocessen.

Domaren ska aktivt styra processen och större hänsyn ska även tas till nya partskonstellationer.

Lagen baseras på utredningen NOU 2001:35 "Rakt på sak" som initierades 1999 efter att aktörer inom rättsväsendet och Stortinget pekade på behovet av en reformering av den norska civilprocessen. Den tidigare regleringen från 1915 byggde på en långtgående muntlighetsprincip, vilket ledde till långa handläggningstider och höga processkostnader för parterna. Målen blev även alltmer omfattande och komplicerade med tiden samtidigt som koncentrationen kring de tvistiga och centrala frågorna uteblev. Ny och modern informations- och kommunikationsteknologi användes heller inte i så stor utsträckning.

VID UTFORMNINGEN av den nya tvistemålslagen har konfliktlösning och genomförandet av materiell processledning stått i fokus. Grundtanken har varit att en stor del av alla tvister kan lösas utanför domstolarna. Det var därför viktigt att den nya lagen öppnade för lösningar utanför rättsalen i större ut-

sträckning än tidigare, via exempelvis medling mellan parterna.

I de fall en process inte kan undvikas har domaren nu en aktiv och central roll och leder parterna i processen från stämning till avkunnad dom. Tidigare skedde omfattande skriftväxling mellan parterna medan domaren enbart läste och lämnade kortare kommentarer. Vid huvudförhandlingen togs sedan allt som framkommit under skriftväxlingen om på nytt. I och med lagändringen införs nu regler om att ett så kallat planläggningmöte ska äga rum så snart svaromål inkommit kort efter stämningens utfärdande. Under mötet går domaren och parterna igenom saken, åberopad bevisning med mera. Tanken är att en identifiering av tvistiga huvudfrågor i ett tidigt skede skapar förutsättningar för en koncentrerad och effektiv handläggning som gynnar både parterna och rättsväsendet.

Advokat Vidar Strømme leder norska Advokatföreningens utskott för civilprocess.

Han har följt lagstiftningsarbetet och skrivit remissvar i samband med lagens framväxt. Enligt Vidar Strømme finns många fördelar med den nya lagen och han menar att det var dags för en reform av den norska civilprocessen. Den nya lagen trädde i kraft vid årsskiftet och än så länge är det svårt att säga hur den fungerar i praktiken. Vidar Strømme understryker dock att det verkligen krävs aktiv styrning från domaren för att nå de nya målen med kortare handläggningstider och billigare processer. Han anser inte att en reform nödvändigtvis kommer att minska kostnaderna för parterna i ett tvistemål.

– FÖR ADVOKATER innebär den nya aktiva sakförberedelsen mer arbete. Man biträder klienten på möten och skriver inlagor i målet till domaren. Det kostar pengar för klienten. Argumenten om ekonomiska besparingar i processen handlar snarare om minskade utgifter för domstolarna och inte för enskilda klienter.

Vidar Strømme pekar även på skillnader mellan det norska och svenska rättssystemet där Sverige har en indelning i allmänna domstolar och förvaltningsdomstolar medan Norge bara har en typ av domstolar. **EB**

Conceil d'Etat kritiserar penningtvättdirektivet

Frankrikes högsta förvaltningsdomstol, Conceil d'Etat, fastslår i en dom att EU:s medlemsstater måste respektera advokaters tystnadsplikt och klientlojalitet, och att detta innebär en begränsning i hur man kan tillämpa EU:s penningtvättdirektiv. Conceil d'Etat skriver också att all direkt kontakt mellan advokater och landets finanspolis bör vara förbjuden för att värna dessa principer.

Domen innebär en seger för CCBE, Rådet för advokatsamfund i EU, och det franska advokatsamfundet, som begärt en prövning av hur Frankrike implementerat EU:s andra penningtvättdirektiv. Conceil d'Etat går med sin dom på samma linje som EG-domstolen och Belgiens författningsdomstol.

Advokater brändes till döds i Pakistan

Fem advokater dödades i den pakistanska staden Karachi, när anhängare till president Musharraf tände eld på advokatkammarrens hus. Enligt ordföranden i Karachis advokatsamfund, Mehmood-ul-Hassan, blev advokaterna inlåsta i huset innan en upprörd folkmassa satte eld på det.

Stämningen är spänd i Karachi, och advokaterna spelar en framträdande roll i motståndet mot Musharraf's regim. Dagen före mordet attackerade en grupp advokater en före detta minister i Musharraf's regering med slag och knuffar.

Uganda uppmanas lämna ut misstänkta krigsförbrytare

International Bar Association, IBA, uppmanar nu Ugandas regering att ta till krafttag för att gripa Joseph Cony och andra ledare i Herrrens befrielsearmé och överlämna dem till Internationella brottmålsdomstolen i Haag, ICC. IBA uppmanar också Ugandas grannländer att inte erbjuda Cony skydd.

Joseph Cony har hittills förhalat undertecknandet av fredsavtalet i Uganda av rädsla för att bli utlämnad till ICC. Ugandas regering vill hellre att Conys och de andra ledarnas brott prövas i det nationella rättssystemet, men ICC anser inte att det finns tillräckliga garantier för att det skulle bli en rättvis rättegång.

Advokater drabbas av hårdnande klimat i Kina

Den kinesiska regimens grepp om landets oliktänkande hårdnar inför sommarens olympiska spel. Under mars månad fördes flera människorättsaktivister bort av polisen, däribland advokaten Teng Biao. Teng Biao släpptes två dygn senare efter hårda förhör. En annan advokat, Li Ping, blev prejad av en polisbil när han skjutsade sin son till skolan. Far och son skadades båda lätt i kraschen.

Mordhot mot nobelpristagaren Ebadi

Den iranska människorättsadvokaten Shirin Ebadi som 2003 fick Nobels fredspris, hotas till livet. Mordhoten har framförts på lappar uppsatta på dörren till Ebadis kontor. Shirin Ebadi själv säger att hoten kommer från dem som är motståndare till hennes idéer, som bland annat handlar om att med juridiska medel stärka kvinnornas ställning i Iran.

DYGNET RUNT...200 SPRÅK

TOLKJOURN

För tolktjänster vänd dig till TolkJouren, Sveriges första privata och nu ledande tolkförmedling med kontor i Stockholm, Göteborg, Malmö, Uppsala, Norrköping och Umeå och med över 3000 tolkar.

Utöver flera hundra advokatbyråer runt om i landet har vi även avtal med domstolar, polismyndigheter, Rikspolisstyrelsen, Ekobrottsmyndigheten, Regeringskansliet, Migrationsverket, Malmö, Uppsala, Göteborgs och Stockholms stad m fl.

Vid sidan av vanlig myndighetstolkning är vi också specialiserade på affärs- och konferenstolkning, tolkning vid skiljedomsförfarande m m.

Har ni inte anlitat oss tidigare, så varför inte prova nu!

0770-457 400

Kvalitet, sekretess och snabb service

info@tolkjouren.se
www.semantix.se

Stockholm: Stureplan 4A, 111 35 Stockholm, fax 08-506 119 49
Göteborg: Kungsgatan 32, 411 19 Göteborg, fax 031-16 60 09
Malmö: Skomakaregatan 4, 211 34 Malmö, fax 040-601 97 99
Uppsala: Hamnplan 9, 753 19 Uppsala, fax 018-14 41 66
Norrköping: Hospitalsgatan 19, 602 27 Norrköping, fax 011-16 11 91
Umeå: Renmarkstorget 10, 903 26 Umeå, fax 090-200 88 11

Avtal kräver exacta översättningar

EXACTA

ÖVERSÄTTNINGAR AB

Stockholm
Tel 08-220044
sthlm@exacta.nu

www.exacta.nu

Göteborg
Tel 031-135010
gbg@exacta.nu

ADVOKATFIRMAN
NOVA

Advokatfirman Nova söker
Advokat och Biträdande jurist

För mer info gå in på Juridikjobb.se som vi samarbetar med i denna rekrytering.

juridikjobb.se

Förbättra polisens informationshantering

Jag tror att de flesta delar min uppfattning att de brottsbeivrande myndigheterna – och inte minst polisen – måste vara framgångsrika, ja kanske än mer framgångsrika än man är idag, i sitt arbete med att bekämpa brottsligheten vare sig det nu sker genom brottsbeivrande eller brottsförebyggande insatser. Däremot förefaller det trögare att ha en samsyn när det gäller ett av de viktigaste verktygen som behövs i det arbetet, nämligen informationshanteringen. Jag ser det som självklart att dessa myndigheter ska ha ett informationsövertag över de kriminella och det behöver inte vara den fara för den personliga integriteten som många anser.

Det finns mycket information i digital form som kan användas för att effektivisera kampen mot brottsligheten. Om vi börjar med polisen så samlas där redan inom ramen för den löpande verksamheten – vid anmälningar av olika slag, vid förundersökningar och andra utredningar – en mängd information som endast i begränsad utsträckning får användas för andra ändamål än den ursprungligen tillförts för. Endast om den uppfyller kraven för de särskilda register som förs över bland annat misstänkta och tillförts dessa register kan den utnyttjas för exempelvis allmänna spaningsinsatser vid utredningen av ett mord. Inte heller kan informationen användas för analyser av brottslighet annat än för grövre brott. Den information polisen har kan endast i begränsad utsträckning användas genom informationsbehandling för att se samband kring så kallade mängdbrott.

Varför är det så? Jo, polisens möjlighet att hantera information är omgärdad av förhinderande lagstiftning. Men polisens svårigheter är inte bara lagtekniska. Polisen har under lång tid konsekvent utvecklat sin informationshantering enligt den så kallade stuprörsmetoden, det vill säga att varje registertyp utvecklats för sig med endast begränsad hänsyn till behovet av att kunna utbyta information. Läger man därtill att polisens organisation – med 21 (22 med Rikspolisstyrelsen) självständiga polismyndigheter – lett till att i stort sett varje registertyp ska multipliceras med 21 eller 22 för att vi ska få antalet register. Denna uppdelning har i och för sig inte varit nödvändig. Detta ger polisen ett ohanterligt system av register som effektivt förhindrar en vettig och rationell informationshantering både när det gäller att

tillföra och utnyttja informationen, och som dessutom innebär en skenande kostnadsutveckling.

Sedan har vi den information som finns hos andra myndigheter inom rättsväsendet och hos domstolarna. Idag sker praktiskt taget inget utbyte av information digitalt mellan myndigheterna. Varje myndighet har ett digitalt verksamhetsstöd men när det kommer till att vidarebefordra information så tas den ut på papper och skickas med posten eller kanske med fax.

Vad har polisen för nytta av digital information från exempelvis domstolarna? När det gäller tvångsmedel, exempelvis beslag, har polisen och domstolarna, liksom åklagarna, stor nytta av att veta hur respektive funktion hanterar dessa. Polisen bör ha direkt tillgång till vilka beslut åklagare och domstol fattat och domstol och åklagare bör ha direkt tillgång till vilka beslag som hör ihop med en gärning som man ska behandla vid en rättegång. Än viktigare är naturligtvis omedelbar tillgång till information om frihetsberövanden.

Lyckligtvis kan jag säga att det finns ljus i tunneln. Ett genomgripande arbete har inletts för att skapa en sammanhållen informationshantering såväl inom polisen som mellan alla myndigheterna i den så kallade rättskedjan. Avsikten är inte att skapa obegränsad tillgång till de olika myndigheternas information utan att rent tekniskt för enkla utbytet av information där det är motiverat.

Om utredare och analytiker skulle ha tillgång till all den information som finns i polisens register och detta i strukturerad form skulle möjligheterna att klara upp brott väsentligt förbättras. Vidare skulle möjligheterna att planera brottsförebyggande insatser även när det gäller så kallade mängdbrott bli väsentligt bättre.

Skulle detta vara en fara för den personliga integriteten? Vems undrar jag? Brottsoffrens eller brottslingarnas? Man ska inte glömma att IT-hanteringen innebär förbättringar i förhållande till annan informationshantering när det gäller kontroll. Vi kan lätt skapa en sofistikerad spårbarhet som gör det förhållandevis enkelt att studera om informationen hanteras utan att det är motiverat. När det gäller den information som hanteras

i rättsväsendet kan kvaliteten förbättras genom att informationen ofta inte behöver matas in mer än en gång och genom att kontrollen ökar vilket bland annat kommer att leda till att gallring av information kan ske på det sätt som är avsett, och som idag i praktiken många gånger är svårt att göra. Som jag ser det förstärks rättssäkerheten och skyddet för den personliga integriteten genom ett väl fungerande informationsutbyte inom rättsväsendet.

En förbättrad informationshantering leder också till att rättsväsendets personal kan ägna tid till viktigare saker än att mata in information i arbetskrävande system – för polisens del ofta i ett flertal system för ett och samma ärende – eller att på ett tidskrävande sätt söka information per telefon.

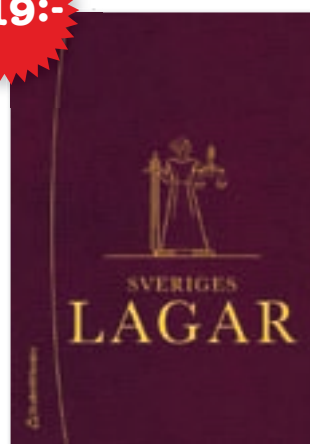
En del tycker kanske att en utökad tillgång för polisen av informationshantering inte hör hemma i en rättsstat. Men en rättsstat kännetecknas inte bara av att det finns tydliga regler till skydd för den enskildes rättigheter utan även av att de som begår kriminella handlingar lagförs. Självfallet ska ingen oskyldig fällas till ansvar. Och den som misstänks för ett brott ska frikännas om bevisningen inte räcker för fällande dom. Men den som begått ett brott bör inte kunna undgå ansvar därför att lagstiftningen sätter upp alltför många formella hinder för de brottsbeivrande myndigheternas och domstolarnas verksamhet, eller därför att vårt rättsväsende är ineffektivt i olika avseenden. Genom de goda domstolar vi har och genom goda insatser från såväl åklagare som försvarare garanteras att det ytterst är bevisningens styrka som avgör hur domen blir. Så ska det vara i en rättsstat!

STEFAN STRÖMBERG
Generaldirektör och
tidigare rikspolischef

Sommarspänning till läshungriga jurister

819:-

Sveriges lagar 2008 (röda lagboken)

Inbunden, tolfte upplagan, Studentlitteratur AB

Sveriges Lagar innehåller 854 författningar, vilket innebär att så gott som alla lagar och författningar av praktisk betydelse finns återgivna. Dessutom ingår ett antal av EU:s rättsakter. Denna upplaga (upplaga 12) av *Sveriges Lagar* är uppdaterad per den 1 januari 2008 och innehåller således de författningar som trätt i kraft t.o.m. den 1 januari 2008. Författningarna är indelade i 29 ämnesområden och återges inom respektive ämnesområde i kronologisk ordning. Här finns även referenser till relevanta rättsfall och propositioner återgivna i direkt anslutning till respektive lagrum.

Hos oss hittar du precis alla böcker du behöver för att hålla dig uppdaterad på jobbet.

Totalt har vi 3,5 miljoner titlar – så varför inte passa på att också köpa några bra kriminalthrillers till hängmattan i sommar. Du får MedMera-poäng på allt du köper och böckerna levereras direkt till din brevlåda inom 3 – 6 dagar. Du betalar ingenting för frakten om du uppger **Advokaten** när du beställer. Kan det bli mycket enklare? Eller billigare?

 bokus.com

Under mars månad höll Advokatsamfundets avdelningar sina årsmöten. Förutom sedvanliga årsmötesförhandlingar och information från Advokatsamfundets verksamhet diskuterades även styrelsens förslag till nya vägledande regler om god advokatsed.

MELLERSTA AVDELNINGEN

Salberga – Sveriges modernaste

I samband med Mellersta avdelningens årsmöte besöktes Salbergaanstalten – Sveriges största kriminalvårdsanstalt. Anstalten invigdes i augusti 2007 och öppnades sedan successivt under hösten. Sedan dess har kritik framförts från bland andra justitieombudsmannen.

Salberga kriminalvårdsanstalt har totalt 343 platser, varav 107 är häktesplatser. Anstalten är sluten och av säkerhetsklass C (säkerhetsklasserna varierar från A – F, där F är en öppen anstalt). Området som har en yta motsvarande 28 fotbollsplaner omgärdas av tre olika staket och en sex meter hög mur. Säkerheten är hög och syftet är att förhindra in- och utbrytningar samt att vapen och droger kastas över muren till de intagna.

Alla som besöker anstalten, oberoende av i vilket ärende, genomgår en noggrann kontroll. Bälten, mobiltelefoner, hårnålar och skor måste tas av för att undvika utslag på larmbågar och metalldetektorer. Skor och väskor röntgas före inpassering. De strikta säkerhetsreglerna gäller för alla, även personalen som går igenom samma inpasseringsprocedur varje dag.

I samband med Mellersta avdelningens

årsmöte i Sala fick ett femtontal advokater möjlighet att besöka den nya anstalten. Under rundvandringen visades bland annat två besökslägenheter, intaget, besöksrum och kulvertar som förbinder de olika byggnaderna. Med hänvisning till de intagnas integritet visades dock inga bostadsavdelningar.

MARGARETA WELANDER ledde rundvandringen och berättade om tillvaron för intagna och anställda på anstalten. Enligt henne är de strikta säkerhetsreglerna bra och finns både för intagnas och personalens säkerhet.

–Nu vet alla hur inpasseringarna fungerar och personalen kan säga: "Sorry grabben, jag blir kontrollerad". Det minskar risken

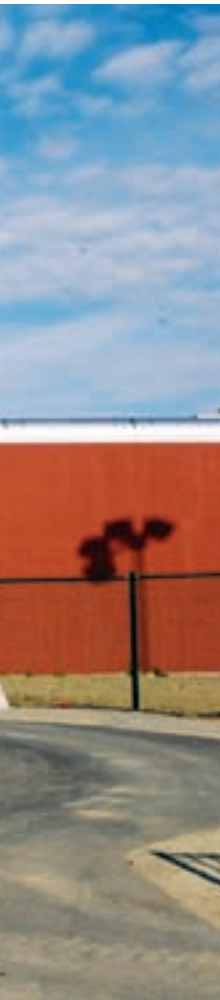

FOTO: SCANPIX

FOTO: ELISABETH BLYHAMMAR

Salberga är Sveriges största och modernaste kriminalvårdsanstalt med 236 ordinarie platser och 107 häktesplatser.

”Nu vet alla hur inpasseringarna fungerar och personalen kan säga: 'Sorry grabben, jag blir kontrollerad'. Det minskar risken att någon ska utsättas för påtryckningar att ta med saker in eller ut.”

MARGARETA WELANDER

paketeringsarbeten. Arbetet i verkstaden har även en koppling till Tillberga-anstalten som är en öppen anstalt. Tanken är att intagna senare ska kunna återanpassas till samhället via Tillberga och under tiden arbeta med samma typ av jobb på båda anstalterna. Även de som sitter häktade kan ingå i en gemenskap och sköta sig själva trots att de sitter på Salberga under en mycket kortare tid än de som är dömda för brott. Inom anstalten finns även en studieavdelning för dem som vill studera.

STUDIER OCH ARBETE ska kombineras med behandling för att förhindra återfall i brott. För sexualbrottsdömda finns exempelvis ROS – relationer och samlevnad. Behandlingen bedrivs i grupper om sex till åtta personer med en psykolog och en programledare. Gruppsamtalen kombineras med individuella samtal för varje person. Behandlingen bygger på kommunikation och förutsätter att de intagna talar svenska. Språksvårigheter är dock ett vanligt problem då flera av de intagna inte talar svenska alls eller endast mycket dåligt. Margareta Welander beskrev många av dem som ”halvspråkiga”, och de har inte gått i skolan längre än till sjätte klass.

– Det handlar om att bryta en kriminalitet som har blivit en livsstil. Men frågan är hur man behandlar personer som är multikriminella, det vill säga de är dömda för en rad olika brott, där sexualbrott endast är ett av många, sade hon.

FÖR EN BESÖKARE framstår verksamheten på Salberga som genomtänkt och välorganiserad. Men anstalten har fått mycket kritik. I februari 2008 hade 70 anmälningar mot Salberga inkommit till justitieombudsman-

fängelse

att någon ska utsättas för påtryckningar att ta med saker in eller ut.

Öppnandet av Salberga föregicks av en intensiv debatt om den svenska kriminalvården efter flera spektakulära rymningar. Intresset för att arbeta som kriminalvårdare på Salberga var stort. Av totalt 1 500 sökande valdes 300 personer ut i en första gallring. Bland de sökande fanns många unga, välutbildade akademiker, varav många kvinnor.

– FÖR NÄRVARANDE är könsfördelningen bland de anställda 50/50 män och kvinnor. Men eftersom kriminalvårdens riktlinjer föreskriver en könsfördelning på 60/40 med övervägande delen män strävar vi mot det. Det har att göra med praktiska frågor som

urinprovtagning och liknande som lämpligast bör utföras av manliga vårdare, sade Christer Frännby, anstaltschef.

Att den nya anstalten byggdes just i Sala berodde till stor del på att det tidigare legat ett mentalsjukhus på området. Byggnaderna kunde byggas om och redan existerande kulvertar skapade enkla transportvägar under fängelset.

På anstalten finns ett system med så kallad självförvaltning, vars syfte är att de intagna ska kunna leva ett så normalt liv som möjligt. De kan tvätta sina egna kläder i en tvättstuga i huset och maten lagas gemensamt i olika matlag. De som inte vill delta får sin mat från Samhall. Det finns även en verkstad där man utför olika typer av monterings- och

nen. Kritiken från de intagna handlade bland annat om mycket långa handläggningstider för anhållan om permission, besöks- och telefonstillstånd, ibland ända upp till tre månader. Flera intagna klagade även på att de blivit visiterade av kvinnor och att de måste klä av sig nakna för att lämna urinprov. Från häktet klagade man på att det var svårt för ombud att komma i kontakt med sina klienter. I ett fall dröjde det ända upp till en vecka. Även bland de intagna fanns liknande problem där de intagna inte fått kontakta sina ombud. Många intagna klagade också på att det kunde ta två till tre veckor innan de fick sin post. Det hände också att post försvann efter att den kommit till anstalten.

Anstaltschefen Christer Fränneby tillbakavisade kritiken och sade att det var ett fåtal anmälningar som renderat kritik från JO.

–Det handlar om olycksfall. Praktiska strukturer och administrativa rutiner har tagit för lång tid. När det är så mycket ny personal händer det att det finns de som inte kan förvaltningslagen så bra och då kan det ta för lång tid. Som chef handlar det då om

Mellersta avdelningens årsmöte ägde rum på kurorten Sättra Brunn utanför Sala den 9 mars. I samband med mötet höll Kjell Rörström från Säkerhetspolisen en föreläsning om Säpo:s arbete i mellersta och norra Sverige.

att vägleda personalen så att det inte händer igen.

Margareta Welander hänvisade också till platsbristen som rådde på andra anstalter runt om i landet vid tidpunkten för Salbergas öppnande. Det ledde till en stor mängd inskrivningar på mycket kort tid, som mest tog man emot mellan 36 till 38 intagna per vecka.

–Egentligen var det alltför optimistiskt att starta Salberga med endast ett ordinarie team. Det var en enorm arbetsbelastning i början och det gick helt enkelt för fort. Andra häkten runt om i landet var också överbelastade, och placeringar av intagna som egentligen inte hörde hemma på Salberga blev följden. Vi har haft tur att det

har fungerat så bra som det har gjort, sade Margareta Welander.

JO Cecilia Nordenfelt ansåg efter en inspektion av Salberga att anstalten har rejäla problem på en del områden. Samtidigt konstaterade Nordenfelt att kriminalvården stod inför ett svårt val – att snabbt öppna Salberga eller behålla den pressade beläggningen som fanns på flera andra anstalter. Cecilia Nordenfelt ville inte kritisera valet att öppna Salberga men sade att kriminalvården bör ta till sig erfarenheterna om vilka resurser som krävs för att öppna en anstalt och samtidigt kunna garantera att de krav som ställs på kriminalvården efterlevs. JO menade också att det från ledningens sida fanns en genuin vilja att åtgärda problemen och att det fanns goda förutsättningar att lyckas med förbättringsarbetet. ■

Fotnot: Sedan JO:s sista besök 7 februari 2008 och till och med den 1 april har ytterligare 46 anmälningar inkommit mot Salberga. Det kan jämföras med 219 anmälningar mot kriminalvården som helhet under samma tid. Kriminalvården inkluderar anstalter, häkten, frivårdsmyndigheter samt kriminalvårdens huvudkontor.

Advokatsamfundet söker jurister

Vi söker jurister som besitter goda juridiska kunskaper för anställning som handläggare vid Advokatsamfundets kansli. Du bör vara öppen och serviceinriktad. Notariemeritering eller annan motsvarande erfarenhet är en merit.

Anställningen innefattar i huvudsak att handlägga disciplin-, arvodes- och inträdesärenden samt att vara sekreterare i Advokatsamfundets disciplinnämnd och skiljenämnder. Därutöver tillkommer omfattande kontakter med allmänhet och advokater. Arbetet ger en god inblick i advokatens vardag samt de regelverk som styr advokatverksamhet.

Närmare upplysningar lämnas av chefsjuristen Maria Billing eller stf. chefsjuristen Johan Sangborn, telefon 08-459 03 00.

Skriftlig ansökan med meritförteckning och uppgift om tillträdesdag skickas till Sveriges advokatsamfund, Box 27321, 102 54 STOCKHOLM eller till info@advokatsamfundet.se.

Ansökan bör ha inkommit till samfundet **senast den 23 maj 2008**.

Ytterligare information om Advokatsamfundet finns på www.advokatsamfundet.se.

Alla Sveriges drygt 4 400 advokater är ledamöter av Sveriges advokatsamfund.

På advokatbyråer arbetar också drygt 1 500 biträdande jurister.

Advokatsamfundets viktigaste uppgift är att upprätthålla en rättrådlig och yrkesskicklig advokatkår. Chef för Advokatsamfundets kansli är samfundets generalsekreterare. För närvarande har kansliet cirka 30 anställda.

Susan Sprogøe-Jakobsen och Anders Eriksson är specialister i rättsmedicin. De uppmanar advokater att ställa specifika frågor och vara kritiska till innehållet i rättsintyg.

NORRA AVDELNINGEN

Rättsmedicin i juridiken – en svår kombination

Ställ rätt frågor och var kritisk! Det var rättsläkarna Susan Sprogøe-Jakobsens och Anders Erikssons uppmaning under en föreläsning i rättsmedicin i samband med norra avdelningens årsmöte i Åre. Frågor uppkom även om rättsintyg och rättsläkarens roll i rättsprocessen.

Av Sveriges totalt 35 000 läkare är det endast 22 som är utbildade specialister i rättsmedicin. Syftet med deras arbete är bland annat att utreda och upptäcka brott. De utför obduktioner och likbesiktningar på avlidna och undersöker och kroppsbesiktigar levande personer. De biträder vidare polis och åklagare vid fyndplatsundersökningar och skriver rättsmedicinska utlåtanden om skador som orsakats av olika vapen, slag et cetera. I arbetet ingår också att hålla i utbildningar, delta i internationellt samarbete och forskning och utveckling.

Bristen på rättsläkare har gjort att Rättsmedicinalverket, RMV, har utbildat 53 så kallade intygsläkare som är kontrakterade att skriva rättsintyg. Anders Eriksson menade att det kan vara stor skillnad i kvaliteten på intyg som har skrivits av specialister och specialutbildade intygsläkare och allmänpraktiserande läkare.

–Det handlar om olika perspektiv. För vanliga läkare kommer vårdperspektivet först. ”Vilka skador har patienten och hur behandlar man dem?” Man är inte i första hand inriktad på skadornas betydelse ur

rättslig synpunkt. Risken finns att viktig information som kan knytas till brott går förlorad. Blåmärken kräver ju i regel ingen behandling och tilldrar sig därför inte läkarens intresse, sa han och tillade:

–Många allmänpraktiserande läkare känner sig heller inte bekväma med att skriva rättsintyg eftersom de inte är tränade för det.

ANDERS ERIKSSON och Susan Sprogøe-Jakobsen underströk betydelsen av att tidigt få så mycket information som möjligt om vad som kan vara orsaken till en persons skador.

–Idealfallet är när vi kan ta del av förhörprotokoll som innehåller relativt detaljerade redogörelser om en händelse eller om vi kan tala direkt med poliserna som arbetar med utredningen. Tyvärr står det oftast bara

misshandel och inget mer, sa Anders Eriksson.

med kunskap, erfarenhet och information avgör rättsläkarna vilka typer av skador och spår som de kan respektive inte kan bedöma. Det finns flera faktorer som spelar stor roll för bedömningen. När det gäller exempelvis blåmärken kan det vara mycket svårt att bestämma vilket föremål som har orsakat blödningen. Blåmärken har tendens att flytta sig, växa i storlek och skifta färg beroende på fysiska egenskaper hos personen. Hur lång tid som har förflutit sedan skadan uppkom påverkar också utseendet och bedömningen.

SUSAN SPROGØE-JAKOBSEN sa att advokater ofta saknar kunskap i grundläggande rättsmedicin. Många misslyckas därför med att visa på oklarheter i åklagarens argumentation som skulle kunna gynna klienten.

–Vi gör en objektiv bedömning av vad som är möjliga orsaker till en skada. Sedan är det upp till åklagaren och försvaret att ställa tillräckligt specifika frågor för att vi ska kunna svara. Det händer att både brotts-offrets version och den misstänkte gärningsmannens version stämmer med skadorna vi har undersökt. Det kan vara så att båda talar

sanning i alla eller vissa delar, sa hon och tillade:

–Det värsta som finns för en rättsläkare är att under en rättegång få frågan: ”Kan du berätta lite allmänt om...” Det blir inga användbara svar av det. Advokater måste lära sig att ställa begränsade, tydliga frågor: ”Kan skadan ha uppstått för tre dagar sedan – ja, det kan den eller – nej det kan den inte”.

ANDERS ERIKSSON uppmanade även advokater att vara mer kritiska till innehållet i rättsintyg. Han ansåg att det finns en tendens hos advokater, åklagare och rätten att övertolka och acceptera innehållet i intygen alltför lättvindigt.

–Försvaret har flera olika möjligheter att argumentera kring rättsintyg. Som advokat kan man exempelvis fundera på hur rättsintyget är utformat. Är det problemorienterat? Görs juridiska ställningstaganden så att läkaren indirekt uttalar sig i skuldfrågan? Kan det istället vara fråga om självförvårdade skador hos offret? Det kan även vara bra att ställa frågor som tydliggör vad som är bakgrundsuppgifter och objektiva iakttagelser i intyget.

Susan Sprogøe-Jakobsen tillade att rättsläkare ofta blir starkt förknippade med åklagaren eftersom läkarens och åklagarens

uppfattning om vad som har hänt stämmer överens och åtal väckts.

–Advokaten kan ju inte själv vända sig till rättsläkaren och bedriva en egen utredning. Men anser försvaret att det finns frågor som behöver besvaras måste man vända sig till åklagaren och begära en komplettering av den rättsmedicinska utredningen. ■

Uthyres för internutbildning, konferens etc.

Kursgård i mycket trivsamt miljö, spatiösa utrymmen med stora öppna spisar och jakttroféer, bibliotek, bastu, spa, vedeldad badtunna, tennisbana.

Belägen nära fjällen med åtföljande möjligheter till t ex skidåkning och ripjakt.

Vi har även eget kursutbud med ett nätverk av föreläsare

Åre Kursgård

Advokat Jan-Åke Nyström AB
0647-107 50

Karolinervägen 8, 830 05 Järpen
se närmare www.advokat-jan.se

Aningen skeptisk?

Hos oss lämnar du tryggt bolag för snabbavveckling

Bolagsstiftarna är ett nischat och väletablerat företag inom bolagsjuridik. Vi har avvecklat 1000-tals bolag och framgångsrikt förvaltat det förtroende våra uppdragsgivare visat när de anlitat oss genom alla år. Vi har gedigen kunskap och lång erfarenhet som kommer dig till nytta när du behöver hjälp med att avveckla bolag.

Så är du en aningen skeptisk inför att våga prova en ny samarbetspartner? Var inte det – för oss kan du lita på.

För mer info besök www.stiftarna.com

BOLAGSSTIFTARNA

BOLAGSSTIFTARNA AB KUNGSTORGET 2 BOX 12086 402 41 GÖTEBORG TEL 031-704 10 50 FAX 031-14 84 10

Advokatsamfundets kurser hösten 2008

Nyheter

Ur höstens kursutbud:

19 september: Frukostseminarium – Att sälja advokattjänster

27 september – 4 oktober: Brottmålskurs II - fördjupning inom brottmålsprocessen, Dubrovnik
Kursledare: Peter Althin, Leif Gustafson, Per-Erik Andersson

19 – 20 november: Skiljeförfarande i praktiken
Kursledare: Claes Lundblad, Olle Flygt, Stefan Lindskog

27 – 28 november: Diskrimineringsrätt
Kursledare: Claes Borgström, Pia Engström Lindgren

Se hela kursprogrammet på www.advokatsamfundet.se

Advokatsamfundets kursavdelning, kursinfo@advokatsamfundet.se, 08-459 03 00

Förtursförklaring!

Förtursförklaring *SOU 2008:16*

Utredaren har sett över om parterna ska kunna skynda på domstolens handläggning när den är långsam. I dag finns det små möjligheter för den som anser att hans eller hennes mål inte avgörs tillräckligt snabbt att göra någonting åt det.

UTGIVARE Justitiedepartementet · BEST.NR 978-913822919-4 · PRIS 226:--exkl.moms

Patentskydd för biotekniska uppfinningar *SOU 2008:20*

Kommittén har haft i uppdrag att följa utveckling, praxis och effekterna av patent på det biotekniska området för hälso- och sjukvården samt forskningen. Kommittén har särskilt följt utvecklingen när det gäller patent för genetiska uppfinningar (genpatent). Beställ ett exemplar idag och läs själv kommitténs resultat!

UTGIVARE Justitiedepartementet · BEST.NR 978-913822926-2 · PRIS 430:--exkl.moms

Domstolsverkets adressförteckning 2008

Rättssverige i behändigt format med adressuppgifter till samtliga myndigheter inom Domstolsverkets verksamhetsområde m.fl. organisationer i Sverige och EU. Numera ingår även inskrivningsmyndigheterna i förteckningen.

UTGIVARE Domstolsverket · BEST.NR 978-913832437-0 · PRIS 131:--exkl.moms

Beställ via
www.fritzes.se

Fritzes kundservice
Tel. 08-690 91 90 · Orderfax 08-690 91 91
order.fritzes@nj.se · www.fritzes.se

 Fritzes
ett Wolters Kluwer-företag

Så ska kvinnorna nå toppen

Forskning visar att företag med jämn könsfördelning i ledningen går bättre än de som domineras av män. Att det finns mängder av högst kompetenta kvinnor i juristkåren och på advokatbyråerna är alla överens om. Ändå utgör kvinnorna fortfarande en liten del av delägarna på advokatbyråerna och bland cheferna i rättsväsendet.

Nu är det dags att gå från ord till handling, anser många.

Tidskriften Advokaten var med på konferensen Rakel om kvinnligt ledarskap och träffade flera kvinnor att lära av.

Det är i år 90 år sedan Eva Andréén blev Sveriges första kvinnliga advokat. Under dessa 90 år har andelen kvinnor i yrket ökat stadigt, och förra året fanns det för första gången fler kvinnor anställda som biträdande jurister än män.

Men det går trögt för kvinnorna att nå de högsta positionerna. Fortfarande är bara 14 procent av delägarna i advokatbyråer kvinnor. Inom domstolarna och åklagarväsendet är andelen kvinnor på chefspositioner något bättre, men fortfarande långt ifrån hälften.

År 2006 startades nätverket Hilda på initiativ av Advokatsamfundets generalsekreterare och en grupp kvinnor på ledande positioner inom advokatkåren och rättsväsendet som ville förändra de dystra siffrorna. Hildas

mål är att få fram fler kvinnliga delägare och chefer, och vägen dit ska gå genom stöd till kvinnor i deras professionella utveckling inom advokatkåren och rättsväsendet.

Den 9 april i år inbjöd Advokatsamfundet och Hilda för andra gången till konferens i Stockholm på temat "Kvinna och jurist: Att vara chef?". Över 310 kvinnliga jurister samlades för att inspireras och diskutera.

Konferensen inleddes av en framstående kvinnlig ledare: Karen J. Mathis, före detta ordförande i American Bar Association.

MÅNGA LIKHETER

Trots två helt olika rättssystem och olika traditioner är likheterna mellan Sverige och USA ändå många, menade Karen Mathis, som i sitt föredrag utgick från situationen

Chefscoacherna Mona Odhnoff Sundström och Yvonne Thunell talade om "Framgångsrikt ledarskap i praktiken".

”Önskan att nå en balans mellan ett givande och stimulerande arbetsliv och familjeliv är inte specifikt kvinnlig. Det handlar mer om en generationsskillnad, där både unga män och kvinnor fokuserar mer på det än tidigare generationer av jurister.”

KAREN J. MATHIS

för kvinnliga jurister i USA.

Precis som i Sverige är kvinnorna i majoritet på juristutbildningen. Men ju högre upp i hierarkin på advokatbyråer, domstolar och juridiska fakulteter man kommer, desto mindre andel kvinnor.

– Efter 40 år, och med mer än 300 000 kvinnor i yrket, har vi fortfarande inte nått jämlikhet i antal, lön eller möjligheter, konstaterade Karen Mathis.

Men i stället för att diskutera glastak eller klibbiga golv som håller kvinnorna kvar på de lägre pinnarna i karriärstegen behöver vi förstå vilka mekanismer det är som skapar den situationen, menade Karen Mathis.

– Mycket av det som brukar beskrivas som kvinnofrågor är en utmaning för alla. Miljön i vårt moderna samhälle är egentligen inte särskilt välkomnande för vare sig män el-

ler kvinnor, sa hon, och syftade på den allt hårdare konkurrensen och stigande lönsamhetskrav på advokatbyråerna.

– Önskan att nå en balans mellan ett givande och stimulerande arbetsliv och familjeliv är inte specifikt kvinnlig. Det handlar mer om en generationsskillnad, där både unga män och kvinnor fokuserar mer på det än tidigare generationer av jurister, konstaterade Karen Mathis. (Läs mer om Karen J. Mathis i artikeln på nästa uppslag).

LEDARSKAPSÖVNINGAR

Chefscoacherna Yvonne Thunell och Mona Odhnoff Sundström har lång erfarenhet av att hjälpa fram unga kvinnor till chefspositioner. På konferensen talade de om "Framgångsrikt ledarskap i praktiken".

– Idag talar man mycket om att EQ, emo-

tionell intelligens, är avgörande för en chef, i stället för bara IQ. Det handlar ytterst om att chefen måste ha förmågan att relatera till sina egna känslor och andras, berättade Yvonne Thunell.

Som chef måste man kunna engagera och skapa arbetsglädje för medarbetarna.

– En amerikansk studie visar att den genuina arbetsglädjen kommer av att man har ett tydligt ansvarsområde och att man får kontinuerlig och informell feedback, berättade Yvonne Thunell.

Under föredraget fick konferensdeltagarna några konkreta uppgifter att utföra och fundera över. På ett kort fick var och en markera sina fem starkaste och svagaste egenskaper när det gäller ledarskap. Därefter var det dags att fundera över vilken av dessa sidor man ville utveckla. Handuppräkning

Auktoriserade översättningar
av juridiska och finansiella texter

Telefon:
Uppsala: 018-38 00 56
Stockholm: 08-661 37 75
Västerås: 021-13 11 06
Göteborg: 031-707 09 59
Örebro: 019-33 30 66

Hemsida: www.elt.se e-post: info@elt.se

Välkommen till vårt nya Stockholmskontor: Scheelegatan 40A

Advokatsamfundets generalsekreterare Anne Ramberg talade om behovet av att gå från ord till handling när det gäller att få in fler kvinnor på chefsposter.

Ledarskapsövningar på Rakelkonferensen.

visade att de allra flesta hade valt någon av sina svaga sidor att utveckla vidare.

– Vad tror ni skulle hända om ni istället fokuserade på era styrkor? Som chef är det viktigt att titta på vad det är man gör när det fungerar bra. Samma sak i organisationen, vilka talanger har de vi leder och hur kan de utvecklas, sa Yvonne Thunell.

KVINNOR I MANLIG MILJÖ

Det minglades ivrigt i pausen, innan fyra parallella seminarier tog vid. Dan Eliasson, generaldirektör för Migrationsverket och tidigare statssekreterare på Justitiedepartementet talade om att vara ”chef när det blåser”. Professor Christina Ramberg, verksam på advokatfirman Vinge, och justitierådet Anna Skarhed höll i ett seminarium om chefs sätt att mäta och utvärdera medarbetarna, och Ekobrottsmyndighetens generaldirektör Gudrun Antemar belyste tillsammans med hovrättspresidenten Kathrin Flossing för- och nackdelar med att vara chef i en stor och en liten organisation. Advokaterna Eva-Maj Mühlenbock och Owe Hjelmqvist ledde seminariet om alternativa karriärvägar på advokatbyrån.

Konferensen avslutades av chefredaktören och skaparen av M-magasin, Amelia Adamo. Hennes uppgift var att tala om att vara kvinnlig chef i en manlig miljö.

– Men det vet jag inte så mycket om. Jag har mest arbetat med kvinnor, medan männen som vanligt sitter på nivån ovanför, konstaterade Adamo.

Amelia Adamo berättade om sitt arbete inom tidningsvärlden för att göra sin egen generation synlig som tidningsläsare och konsument. Det är inte lätt, förklarade Adamo, och tog till drastiska bilder av hur kvinnor över 50 betraktas.

PIPPIGENERATIONEN

I själva verket är kvinnor mellan 50 och 70 en resursstark grupp – ekonomiskt, i form av gott om tid och erfarenhetsmässigt. Det är ingen slump att många av dessa kvinnor, i likhet med Amelia Adamo, har Pippi Långstrump som hjältinna och förebild.

– Vi har väldigt mycket som talar för oss som konsument och som chefer, men väldigt lite händer, konstaterade Amelia Adamo.

MER TID EFTERLYSES

Årets konferens drog fler deltagare än förra årets, som var den första i projektet Rakel. Utvärderingen visar att deltagarna överlag var nöjda med arrangemanget. Föreläsarna fick mycket höga betyg, även om ganska många önskat sig lite mer koppling till ledarskap inom just advokatkåren och rättsväsendet. Den goda stämningen och möjligheterna att knyta nya kontakter uppskattades också. En vanlig synpunkt är att det skulle behövas mer tid för att behandla ämnet, inte minst för diskussion och arbete i smågrupper. En heldagskonferens i stället för en eftermiddag är ett önskemål som framförs i många utvärderingar. ■

FAKTA/Hilda

Hilda är ett nätverk för att stödja kvinnor i deras professionella utveckling inom advokatkåren och rättsväsendet. Målet är att skapa förutsättningar för kvinnor att utvecklas i respektive yrke och därmed öka antalet kvinnliga chefer och delägare.

I nätverket ingår ett trettiotal av landets ledande kvinnliga jurister, bland andra advokater, domare, åklagare, generaldirektörer och poliser. Hilda skapades vid ett möte på Advokatsamfundets kansli den 18 januari 2006 och fick sitt namn efter namnsdagsbarnet den dagen Sedan dess har alla nätverket Hildas projekt kvinnonamn efter namnsdagarna de dagar projekten skapas.

Hildas olika delprojekt

Hildary: Lunchklubbar där kvinnliga jurister kan mötas, inspireras och utbyta erfarenheter med varandra. Möten med föredrag hålls en gång i månaden i Stockholm. Hildary-möten hålls också i Malmö, Göteborg, Örebro och i Blekinge.

Sofia: Sofia är ett mentor- och praktikprogram som ger deltagarna ökad insikt om vad chefsrollen innebär för kvinnor inom olika delar av advokatkåren och rättsväsendet.

Rakel: Konferenser kring kvinnor och chefskap i rättsväsendet och advokatkåren. Den första konferensen hölls 2007, den andra i april i år.

”Rättsstaten är den viktigaste

Karen J. Mathis är delägare i den amerikanska storbyrån McElroy, Deutsch, Mulvaney & Carpenter.

Jurister har fått utbildning, inflytande och privilegier och därmed också ett ansvar för att värna rättsstaten och människors rättigheter. Det anser Karen J. Mathis, före detta ordförande i American Bar Association, som besökte Stockholm i april.

Karen J. Mathis blev 2006 ABA:s tredje kvinnliga ordförande under organisationens 130-åriga historia.

– Jag brukar säga att vi får en kvinna som ordförande vart 45:e år oavsett om vi behöver det eller inte, skämtar Karen Mathis när Advokaten möter henne på Hotell Diplomat under hennes Stockholmsbesök i april.

American Bar Association, ABA, är med sina drygt 410 000 medlemmar världens största frivilliga yrkesorganisation. Medlemmarna kommer från olika delar av rättsväsendet och näringslivet, advokater domare, åklagare och bolagsjurister. Under ABA finns delstatliga och lokala ”Bar Associations”.

Karen Mathis lämnade ordförandeposten vid årsskiftet och har nu uppdraget som ”first past president” under ett år. Det innebär att hon fortsätter företräda organisationen i många sammanhang. Hon har också andra förtroendeuppdrag, bland annat i ABA:s policyskapande organ ”House of Delegates” och i International Bar Association. I grunden är hon advokat verksam i delstaten Colorado, för många svenskar mest känd för sina skidbackar, och specialiserad på fastighets- och finansrätt.

– Jag bestämde mig för att bli jurist när jag var 12 år gammal. Jag ville hjälpa människor. Först tänkte jag på sjuksköterska eller lärare. Men när jag såg Perry Mason på TV bestämde jag mig för att bli jurist, berättar Karen Mathis.

RULE OF LAW I CENTRUM

Med nästan en halv miljon medlemmar är ABA en maktfaktor i det amerikanska samhället. På ABA:s kontor i Washington DC arbetar 14 personer heltid med att påverka regeringen och myndigheterna. Fokus ligger på att värna rättsstaten.

Och det finns uppgifter för juristerna, inte minst efter terrorbåden den 11 september 2001.

– Förut talade vi om ”international rule of law”. Det gör vi inte längre. Efter terrorbåden den 11 september är vi mycket medvetna om att ”rule of law” måste börja i vårt eget land, säger Karen Mathis.

– Den ömtåliga balansen mellan att skydda medborgarna och att skydda deras integritet, har rubbats. Varje gång detta sker uttalar vi oss högt och kraftfullt, och det kommer vi att fortsätta göra.

ABA var bland annat med och stoppade delar av den så kallade ”Patriote Act”, som förslaget att alla boklån och bokinköp skulle registreras för att underlätta spårandet av terrorister. När biträdande utrikesministern Charles Stimson uppmanade företag att bojkotta de advokatbyråer som företräder Guantanamoofångare reagerade organisationen också kraftfullt.

OPINIONEN

Precis som i Sverige får många av de lagförslag och tvångsmedel, som kritiserats av jurister, stöd av medborgarna.

– Jag tror att det är ett universellt problem att den allmänna opinionen inte riktigt förstår vikten av rättsstaten, och att den naggas i kanten. Över hela världen talar regeringar nu om säkerhet, penningtvätt och terrorism, och regeringarna gör vad de tycker är nödvändigt för att skydda sina medborgare, påpekar Karen Mathis.

Att just jurister och advokater protesterar när rättsstatens gränser överskrids är ingen slump.

– Vem granskar regeringen? I de flesta samhällen juristerna, och det är ett stort förtroende. Vi jurister har fått så många privilegier, utbildning, resurser, makt. I gengäld måste vi vara beredda att kämpa för människors rättigheter, fastslår Karen Mathis med en röst lika bestämd som de grå ögonen.

Karen Mathis engagemang i ABA tog sin början 1977, då Mathis skickades av sitt lokala samfund till ett nationellt möte. Där träffade hon över 400 jurister, som alla ”ville

KVINNOR I RÄTTSVÄSENDET – SVERIGE

Juristutbildningen

- 66 % av studenterna på juristutbildningarna är kvinnor

Advokatbyråerna

- Drygt 50 % av de biträdande juristerna är kvinnor
- 21 % av advokaterna är kvinnor
- Cirka 14 % av delägarna i advokatbyråer är kvinnor

Domarna

- Cirka 60 % av dem som antas till domarutbildningen är kvinnor
- Cirka 60 % av de icke-ordinarie domarna är kvinnor
- 28 % av de ordinarie domarna är kvinnor
- 12 % av domstolscheferna är kvinnor

Åklagarna

- 48 % av åklagarna är kvinnor
- 34 % av cheferna inom Åklagarmyndigheten är kvinnor

frågan för världens jurister”

göra gott och hjälpa andra” som Karen Mathis uttrycker det.

Och hon återkommer gång på gång till lusten att hjälpa, att bidra till samhället som en viktig faktor för amerikanska jurister.

– De flesta jurister i USA väljer sitt yrke för att det är ett serviceyrke, så var det i alla fall när jag blev jurist, förklarar Karen Mathis, och konstaterar att detta kanske har ändrats i någon mån.

Fortfarande är dock frivilligarbete i olika former, så kallad pro bono-verksamhet, en viktig del i många amerikanska advokaters liv. Enligt Karen Mathis utför jurister mer frivilligarbete än någon annan grupp i USA. Och detta gynnar också juristerna själva, konstaterar Karen Mathis.

– Studier visar att frivilligarbetet spelar stor roll för att man är lycklig och nöjd med sitt yrke som jurist, säger hon, och tillägger att frivilligarbete dessutom minskar stress, förmodligen för att det är en helt annan typ av arbete, inriktat på att hjälpa andra.

Att frivilligarbete ger nöjdare advokater är något som också de stora advokatbyråerna börjat upptäcka. På många byråer får advokaterna numera avsätta 100–150 timmar om året för frivilligarbete i någon form.

UNGDOMAR OCH ÅLD RAND E JURISTER

Under sin ordförandetid tog Karen Mathis bland annat ett initiativ för att hjälpa barn och unga i projektet "Youth at risk".

– Barn och unga är varje lands viktigaste tillgång. Och jurister är inblandade i många frågor som rör barn och unga. Vi koncentrerade oss på de frågorna, som unga inför domstolen eller vårt system med fosterhem, säger Karen Mathis, som blir mycket engagerad när hon berättar om satsningen.

Ett annat av Karen Mathis initiativ är ett program för att hjälpa de stora skaror av jurister som närmar sig pensionsåldern att fortsätta använda sina kunskaper på ett meningsfullt sätt.

Precis som i Sverige är kvinnorna idag i majoritet på de amerikanska juristutbildningarna, men blir färre ju högre upp i hierarkin på advokatbyråer, domstolar och juridiska fakulteter man letar. En del av förklaringen är troligen svårigheten att förena juristkarriären med huvudansvaret för familjen.

KVINNOR I RÄTTSVÄSENDET – USA

Juristutbildningen

- Drygt 50% av studenterna på juristutbildningarna är kvinnor

Advokaterna

- 30% av juristkåren är kvinnor
- 20% av delägarna i advokatbyråer är kvinnor
- 12% av delägarna i större advokatbyråer är kvinnor

Domarna

- 23% av domarna i USA:s federala domstolar (under högsta domstolen) är kvinnor
- Cirka 30 procent av domarna i delstaternas högsta domstolar är kvinnor

– Det är mycket svårt. 96 procent av advokatbyråerna erbjuder möjlighet att arbeta deltid, men mindre än 1,5 procent av delägarna använder sig av den, säger Karen Mathis.

Undersökningar visar att en mycket stor del av advokaterna anser att deltidsarbete skulle påverka karriärmöjligheterna negativt och uppfattas som att man inte är lojal med byrån.

– Attityden börjar förändras, men vi måste tala mer om det, konstaterar Mathis.

Det finns också ett yttre tryck för förändring, berättar Karen Mathis.

– Våra klienter kräver att det ska finnas olika sorters människor på advokatbyrån. Kvinnor, afroamerikaner, asiater, "hispanics". Stora företag som GE, Dupont och Wal Marts säger alla att de bara vill anlita advokatbyråer som erbjuder den mångfalden.

POPULÄRT MED HUMANJURIDIK

Att arbeta med humanjuridik, som till exempel familjerätt eller brottmål, lönar sig precis som i Sverige sämre än affärsjuridiken. Trots det är intresset för dessa uppdrag stort, säger Karen Mathis. Men alla kan inte satsa på en karriär som humanjurister. De som lämnar juristutbildningen med studieskulder på mellan 90 000 och 120 000 dollar och ska betala av dessa på fem eller tio år tvingas ofta att söka sig till affärsjuridiken.

– Man kan säga att varje samhälle visar

vad som värderas. I USA har vi inte visat att vi värderar försvaret av dem som misstänks för brott, eller att hjälpa till med familjerätt, eftersom vi betalar dem som utför detta så dåligt. Det är ett problem i stora delar av världen.

Men det ska bli lättare att välja humanjuridik. En lag som ABA kämpat hårt för har genomdrivits. Den innebär att staten efterskänker studieskulden för dem som väljer att ägna sig åt straffrätt eller arbete i den offentliga sektorn.

MÄRKER INTERNATIONALISERINGEN

Trots stora skillnader mellan de olika juridiska systemen blir likheterna mellan världens jurisdiktioner allt större, anser Karen Mathis. Internationella organ och domstolar skapar gemensamma regler och rättsliga processer. För ABA har det också blivit allt viktigare att arbeta för att främja rättsstaten i andra länder. Idag finns organisationen i 40 länder, med sammanlagt 450 anställda.

– ABA ger sig aldrig in i ett land utan att vara inbjudna, av antingen landets rättsväsende eller advokatsamfund. Det betyder ju inte alltid att vi blivit inbjudna av regeringen, tvärtom har vi ibland varit ovälkomna, som i Uzbekistan eller Vitryssland, säger Mathis, och tillägger att det finns länder som varken ABA eller Sveriges advokatsamfund kan samarbeta med på grund av regeringens inställning. Zimbabwe är ett sådant exempel.

ABA arbetar också hårt för att få USA:s regering att ratificera Romstadgan och därmed ansluta sig till internationella brottmålsdomstolen i Haag.

Trots att USA betraktas som världens enda kvarvarande supermakt påverkas amerikanska advokater precis som svenska av internationaliseringen, säger Karen Mathis.

– Nästan alla delar av juridiken omfattas av denna process. Företagen är globala, många av mina klienter har egendom i många stater. Allt färre advokater står helt utanför, sammanfattar Karen Mathis.

Internationaliseringen får ibland lustiga effekter i federationen USA.

– GATT-avtalet är på väg att göra det enklare för en advokat i Stockholm att arbeta i New York City än det är för mig som är advokat i Colorado. I alla andra delstater är jag bara en före detta juridikstudent! ■

Karnov Nyheter

Nyheter som bara **Du** bryr dig om

Vi vet att det är svårt att hålla i
det massiva nyhetsflödet.

Därför lanserar vi **Karnov Nyheter** – en
helt ny juridisk nyhetstjänst som bara
ger dig nyheter som du är intresserad av.
Med Karnov Nyheter kan du söka brett
på ämnesområden eller koncentrera dig
på specifika källor. **Anmäl dig redan idag
för att testa helt gratis.**

Jesper Svensson,
skribent Karnov Nyheter

TESTA GRATIS!

Gå in på www.thomsonforlag.se/karnovnyheter
eller ring oss direkt på 08-587 670 00.

THOMSON
FÖRLAG

Leila Swärd Rambergs råd till unga kvinnor i karriären var att våga ta för sig av budget- och affärsansvar. Det öppnar ofta för intressanta uppdrag i styrelser och företagsledning.

Affärsängeln som vågar ta risker

– Det finns möjligheter för kvinnor att genom entreprenörskap bygga företag och skapa sig inflytande. Kvinnor måste våga växa, ta plats och påverka!

Det var entreprenören och affärsängeln Leila Swärd Rambergs budskap då hon lunchtalade på Hildary den 7 april.

Leila Swärd Ramberg har lång erfarenhet av företagande och sitter idag med i flera bolagsstyrelser. Tillsammans med Anna-Carin Månsson och Ulrika Strömberg driver hon Theia, en affärsängelfond som förvaltar cirka 13 miljoner kronor för investering i tillväxtföretag, främst i Stockholm och Mälarregionen. Theia Fond 1 består idag av cirka 40 privatinvestorer där majoriteten är kvinnliga investerare från näringsliv och privat företagande.

En affärsängel är, enligt Wikipedia, en privatperson som satsar sitt kapital, både monetärt och/eller intellektuellt kapital i nystartade företag, som en form av riskkapital.

UTMANANDE OCH ROLIGT

Leila Swärd Ramberg växte upp i en entreprenörsläkt i Norrland och lärde sig tidigt att det var hårt arbete som gällde för att nå resultat. Efter jur.kand.-examen från Uppsala

universitet fick hon en praktikplats inom dåvarande PK-banken. Hon lärde sig banken inifrån och fick arbeta med bra chefer både i Sverige och England.

Efter ett par år kände Leila Swärd Ramberg att hon ville återuppta juridiken. Det ledde till en tjänst som affärsjurist på Ericsson.

– Det var oerhört stimulerande att jobba med smarta människor i en kreativ miljö. Jag var rådgivare och mitt ord var det som gällde. Jag hade tur som hade en väldigt bra chef som backade upp mig. Det gav mig styrka att köra på.

Men affärlivet lockade, och när hon fick erbjudandet om att bli inköpschef för ett produktområde inom teknisk utveckling på Ericsson, tackade Leila Swärd Ramberg ja.

– Det var en period i livet som var väldigt givande för det jag gör idag. Jag gick från att arbeta som expert till att bli chef inom ett affärsområde. Det var en stor utmaning när det skulle göras strukturella förändringar

inom företaget, och det var inte alltid populära beslut som behövde fattas. Men fantastiskt roligt!

VILLE SKAPA NÅGOT EGET

Efter hand väcktes tanken på att skapa något eget. Att lämna Ericsson var dock inget lätt val. Leila Swärd Ramberg hade en bra lön och goda möjligheter att avancera inom företaget. Men hon visste att det var dags att röra sig vidare, kände efter och tänkte i två år. Fyrtio år gammal kom hon fram till att hon egentligen var mycket mer av en företagare än en anställd i en stor koncern.

– Jag kände att jag kunde mycket och då vågar man mer. Jag sa upp mig så småningom och blev invald i ett par bolagsstyrelser och i den vevan väcktes tankarna på att börja investera i bolag.

En väninna som arbetade som affärskonst inspirerade henne och påpekade att hon hade en perfekt bakgrund för att bli företagscoach. »

– Jag visste inte vad jag ville bli när jag var yngre men jag visste vad jag ville göra. Jag ville påverka och förändra. Nu har jag äntligen hittat min grej, och det är att bygga upp företag och få dem att växa. Det har sedan resulterat i fonden Theia.

HANDLAR OM AFFÄRER

Affärsnamnet Theia kommer från en av de tolv titanerna i den grekiska mytologin och betyder bland annat ”gudinna över guld”.
– Namnet symboliserar det vi vill göra. Vi skapar en fond för att investera i tillväxtföretag, sa Leila Swärd Ramberg.

Leila Swärd Ramberg underströk dock att Theia, trots att det är grundat av tre kvinnor, inte handlar om ”kvinnligt företagande” utan enbart om affärer.

– Vi letar efter företag som kan ha en stark tillväxt inom den närmaste framtiden. Eftersom vi är kvinnor kan det hända att vi genom våra nätverk kommer i kontakt med och gör affärer med fler kvinnliga företagare än vad män skulle göra. Men till syvende och sist handlar det alltid om affärer och att bygga företag med kompetenta entreprenörer oavsett kön.

Leila Swärd Rambergs råd till kvinnor som vill komma fram i affärslivet är att våga ta positioner med budget- och affärsansvar.
Hon är inte förtjust i tanken på kvotering men sa att det kan bli nödvändigt under en begränsad tid.
– Som det ser ut idag går utvecklingen alldeles för långsamt. Kvotering kan vara en möjlighet under en begränsad tid. Det finns kompetenta kvinnor i bolagen, och det behövs strukturella förändringar för att flera ska komma fram och inte slå i glas-taket.

Leila Swärd Rambergs råd till kvinnor som vill komma fram i affärslivet är att våga ta positioner med budget- och affärsansvar.

Hon är inte förtjust i tanken på kvotering men sa att det kan bli nödvändigt under en begränsad tid.
– Som det ser ut idag går utvecklingen alldeles för långsamt. Kvotering kan vara en möjlighet under en begränsad tid. Det finns kompetenta kvinnor i bolagen, och det behövs strukturella förändringar för att flera ska komma fram och inte slå i glas-taket.

VÅGA VÄXA!

Men kvinnorna behöver också en stark tro på sig själva.

– Det bästa är att se på sig själv, vad man kan och våga stå för sin kompetens. Som chef vill man höra att du tror på dig själv. Om inte du gör det, varför ska andra då göra det?

Leila Swärd Ramberg menade att detta är extra viktigt för unga kvinnliga jurister, som ofta är bland de bästa, men som av någon anledning hoppar och väljer att arbeta ensamma i egna byråer.

– Det kan vara tillfredsställande att arbeta ensam, men om ni startar eget, våga bli stora. Skapa nätverk och bygg! **EB** ■

Könet spelar en liten roll för hur män och kvinnor fungerar som chefer. Forskningen visar att den individuella variationen chefer emellan är bra mycket större än könsskillnaderna.

Kvinnor

Företag med många kvinnor i ledningen är mer lönsamma än de som domineras av män. Det visar bland annat en stor studie från 2007 av USA:s mest lönsamma företag. Det är forskningsinstitutet Catalyst som har studerat kvinnorepresentationen i de så kallade Fortune 500-företagens styrelser och funnit att samma mönster går igen i nästan alla branscher, från konsumentvaruföretag till informationsteknologi. Ju fler kvinnor i styrelsen, desto bättre lönsamhet. Samma resultat visade en finsk studie av kvinnor i bolagsstyrelser och på vd-poster.

GENUS, INTE KÖN

Enligt forskningen finns det inga påvisbara skillnader i hur män och kvinnor leder företag och organisationer. Inte heller påverkar chefsens kön hur nöjda eller missnöjda medarbetarna är. Svenskt Kvalitetsindex' årliga medarbetarundersökning 2007 visade dock att det spelar stor roll för medarbetarnas trivsel och arbetsglädje att cheferna kan sätta tydliga mål och ge återkoppling. Enligt samma undersökning är detta förmågor som kvinnliga chefer anses ha i högre grad än manliga.

Ledarskapskonsulten Barbro Dahlbom-Hall har skrivit flera böcker om kvinnors och mäns ledarskap, men anser inte att det biologiska könet i sig avgör hur man blir som ledare. Istället handlar det om det som kallas genus, föreställningar om kvinnligt och manligt. För att kunna förhålla sig till

förväntningarna och bli en god ledare måste man hitta sin identitet som människa, och därmed också som man eller kvinna, menar Dahlbom-Hall.

KVINNOR VISAR GRABBIGHETENS AVIGSIDOR

Problemet är att män och kvinnor fortfarande bedöms efter olika måttstockar. Barbro Dahlbom-Hall förklarar i boken Lära män i ledarskapets dilemma leva det som ofta händer när kvinnor kommer in på ledande positioner. Företaget söker medvetet efter en kvinna till chefspositionen för att förbättra balansen mellan könen i ledningen. Men omedvetet kräver männen i ledningen att denna kvinna ska agera och vara som de för att duga. Samtidigt reagerar de, också omedvetet, när hon gör det, eftersom hon då bryter mot reglerna för kvinnligt genus. Dahlbom-Hall skriver: ”Varför väcker det då så starka känslor när en kvinna betar sig som en man? Jo, först när det överdrivna manliga beteendets ’grabbighet’ blir synligt i det andra könet känner männen på sig att någonting är fel.”

Just grabbigheten är enligt Barbro Dahlbom-Hall det största hindret för att nå jämställdhet och framgång i företag. ”Grabbarna” är de omogna männen, de som inte förmår kommunicera, som inte har kontakt med sina känslor och som upplever sådana ”kvinnliga” sidor som hotande. Kvinnor i grabbiga organisationer riskerar å andra sidan att falla in i endera av två roller som inte går ihop med ledarskap: morsan som

ledarskap

Barbro Dahlbom-Hall utsågs i mars av chefsorganisationen Ledarna till Årets ledarutvecklare 2008. FOTO: SCANPIX

stöttar och tar hand om grabbarna eller den flörtiga, söta flickan, grabbarnas maskot.

DAMNED IF YOU DO...

Vilka egenskaper som betraktas som viktigast för en ledare varierar i olika kulturer. Men ett fenomen tycks gå igen överallt. Oavsett vad som kännetecknar en ledare i en viss kultur så anses män ha mer av dessa egenskaper! Det visar två stora studier som genomförts av forskningsinstitutet Catalyst. Ett stort antal företagsledare och mellanchefer, män och kvinnor, på företag i USA och olika delar av Europa fick svara på enkätfrågor om ledarskap och kön. "Inspirerande" var en ledaregenskap som värderades högt i alla de undersökta länderna – och kvinnor ansågs överallt vara mindre inspirerande.

En av de båda Catalyst-studierna visar också att företagsledare i de nordiska länderna, som brukar anses relativt jämställda, hade fler stereotypa föreställningar om kön och ledarskap än företagsledare i de övriga länderna.

Undersökningarna understryker också kvinnliga ledares dilemma, att behöva välja mellan att bli omtyckt och att anses kompetent. När kvinnliga chefer uppvisar det som brukar betraktas som typiska ledaregenskaper, som självsäkerhet, bedöms de som kompetenta men blir inte populära. Om de däremot väljer den kvinnliga strategin att vårda och visa omsorg får de sympati, men betraktas som mindre dugliga ledare.

Stereotyperna om kön tycks vara ett hin-

der för att öka andelen kvinnliga chefer, och ett effektivt medel för att bevara den rådande ordningen. Som Catalysts undersökning visar bär både män och kvinnor på idén om två genus med olika egenskaper. Är det då bara att gilla läget?

Nej, visst går det att komma runt och minska effekterna av våra föreställningar om kön. Catalyst föreslår några konkreta åtgärder som kan bidra till att öka jämställdheten. Låt medarbetarna möta företrädare för kvinnliga ledare. Engagera männen, till exempel i mentorsprojekt, för att stödja blivande kvinnliga ledare. Utbilda om genus och könsstereotyper och hitta sätt att mäta jämställdheten på arbetsplatsen, föreslår forskarna bakom studien *Different Cultures, Similar Perceptions*.

GÄLLER ATT HITTA IDENTITETEN

Enligt Barbro Dahlbom-Hall går vägen bort från stereotyperna och grabbigheten genom självkännedom, och att chefer och blivande chefer får chansen att frigöra sig från genusbagaget. Det handlar om att hitta sin identitet som individ, där könet är en viktig del. Och kvinnor har ofta kommit mycket längre än männen i den processen, eftersom samhällsförändringar och kvinnokamp tvingat kvinnor att definiera sitt kön och vilken roll det spelar för dem. Men männen behöver också göra klart för sig vad det innebär att vara man, menar Barbro Dahlbom-Hall.

Den autentiska identiteten kan man en-

ligt Dahlbom-Hall hitta bland annat genom reflektion och genom att pröva nya sätt att agera. Förebilder kan också ge hjälp på traven.

MENTORSPROGRAM FÖR KVINNOR

Att erbjuda förebilder är grundtanken med de olika mentorsprojekt som finns, inte minst för kvinnor. Nätverket Hildas Sofia-projekt är ett av dem, inriktat på kvinnor i rättsväsendet. 14 kvinnliga adepter har under ett år fortlöpande kontakt med varsin mentor som arbetar i en ledande position i rättsväsendet eller advokat kåren.

"The Swedish-American Chamber of Commerce" driver också ett mentorsprogram för kvinnor i näringslivet med stöd av konsulterna Yvonne Thunell och Mona Odhnoff Sundström. Bland deltagarna finns personer från Mannheimer Swartling advokatbyrå och advokatfirman Norelid Holm. ■

Läs mer:

Barbro Dahlbom-Hall: Lära män i ledarskapets dilemma leva, Natur & Kultur, 2007.

Catalyst: The Double-Bind Dilemma for Women in Leadership: Damned if You Do, Doomed if You Don't, 2007 (kan beställas från hemsidan www.catalyst.org)

Catalyst: Different Cultures, Similar Perceptions: Stereotyping of Western European Business Leaders, 2006 (kan beställas från hemsidan www.catalyst.org)

Svenskt kvalitetsindex: Medarbetarundersökningen 2007

Felaktiga föreställningar om falska våldtäktsanmälningar gör att de mest utsatta kvinnorna sviks

Christian Diesen och Eva Diesen menar att den felaktiga föreställningen om att många våldtäktsanmälningar är falska gör att de svagaste kvinnorna sviks. Situationen förvärras av att dagens våldtäktslag, som utgår från att våldtäkt bevisas genom skada, leder till en bortsortering av svaga anmälningar samt ett dåligt bemötande av alla kvinnor som anmäler våldtäkter utan skador.

När det gäller våldtäkter finns det en föreställning om att många anmälningar är falska, att kvinnor anmäler män för våldtäkt efter att ha ångrat det frivilliga sexuella umgänget. I den allmänna debatten utgår man gärna ifrån föreställningen att en man kan hamna i fängelse för våldtäkt bara för att en kvinna bestämt sig för att hämnas på honom. Hon följer med honom hem från krogen, de har sex, men det fungerar dåligt för kvinnan, mannen kör ut henne, hon känner sig utnyttjad, ångrar sig och vill hämnas, går till polisen och säger att hon blev våldtagen och några månader senare sitter mannen på anstalt och skakar galler. Är det ett möjligt scenario?

Svaret på den frågan är nej. För att det ska finnas en sådan risk krävs att mannen helt saknar trovärdighet – och exempelvis nekar till att ha haft sex med kvinnan, men blir överbevisad genom exempelvis DNA - medan målsägandeutsagan är stark och underbyggs av viss stödbevisning. De flesta kvinnor (och män) i Sverige torde vara medvetna om att det finns små utsikter att få någon fälld för våldtäkt. Det betyder i sin tur att ett offer drar sig för att anmäla en våldtäkt. Om anmälan ändå sker är kvinnan också i regel högst medveten om vilket stort steg det innebär: Hon kommer att ifrågasättas och misstros, hon kommer att få exponera sitt sexualliv och sina känslor offentligt – hon kommer att få genomgå en skärseld om ärendet går till domstol. När anmälan blir känd kom-

mer hon dessutom att etiketteras som ”våldtäktsoffer”, vilket innebär en social stigmatisering, åtminstone på så sätt att omgivningen kommer att behandla henne annorlunda än tidigare. Dessutom innebär anmälan att kvinnan personligen ska ta fullt ansvar för att en man blir utpekad och eventuellt dömd som brottslig. Man ska därför inte inbilla sig att en våldtäktsanmälan sker lättvindigt och det är absurt som advokat Ulf Lundman uttalar sig i Advokaten 8/07: ”Ibland är det sanningen som är skälet för en anmälan. Men ofta är det verkliga skälet pengar, prestige eller publicitet. Och det är endast när alla i rättsväsendet utgår ifrån att det är något av dessa tre skäl som ligger bakom anmälan, till dess annat bevisats, som vi kan skyddas från att dömas oskyldiga”.

NEJ, TVÄRTOM MÅSTE den korrekta utgångspunkten, för sexualbrott likaväl som för brott i allmänhet, vara att en anmälan om brott också gäller ett brottsligt handlande. Att man i vissa fall kan ha misstagit sig, exempelvis för att man trodde att ”övertalningssex” var brottsligt, förändrar inte alls den utgångspunkten. Dessutom torde motsatsen vara oändligt mycket vanligare, det vill säga att en full tjej som inte kunnat värja sig blir utnyttjad, men då alla – även hon själv – reagerar med att hon får skylla sig själv blir det ingen

DEBATTÖRER

CHRISTIAN DIESEN

EVA LOKATT DIESEN

Forskare i Brottsoffermyndighetens projekt ”Den rättsliga hanteringen av övergrepp mot kvinnor och barn”.

anmälan.

Frågan är alltså vad det finns för täckning för påståendet att det är vanligt med falska våldtäktsanmälningar. Efter att ha gått igenom samtliga våldtäktsanmälningar i Stockholms län under 2004 och 2006, vågar vi påstå att *fördömen om falska våldtäktsanmälningar också förekommer frekvent hos vissa poliser och åklagare*. I många ärenden framgick

det tydligt, främst genom tjänsteanteckningar eller kommunikation mellan åklagare och utredare, att utredarna hos polisen misstänkte anmälan vara falsk. Att man så öppet vädrade sin misstro gav oss anledning att utföra en särskild undersökning av förekomsten misstänkta falskanmälningar vid våldtäkt, den första utredningen i sitt slag i Sverige.

För 2004 gjordes undersökningen i form av ett examensarbete på juristlinjen av Therese Aspegren, och undersökningsmaterialet bestod av samtliga våldtäktsanmälningar i 5 olika polisdistrikt, totalt 239 ärenden. I 12 procent av ärendena förekom anteckningar i akten som visade att polis och/eller åklagare uttryckligen misstänkte att anmälan var falsk. Inte i något fall hänvisades till bristande trovärdighet i sig. I stället tycks det vara andra omständigheter som ger upphov till misstanken. Förutom (1) fördröjd anmälan och (2) brist på skador är det följande faktorer som ger dessa utredare ”falsksignaler”: (3) orimlig berättelse, (4) psykisk sjukdom eller psyko-sociala problem, (5) tidigare anmälan och (6) ovilja att medverka till fortsatt utredning. I de fall där polis eller åklagare antecknat sin misstanke om ”falsk” anmälan förekom minst

tre av dessa komponenter. Men minst tre komponenter förelåg också i ytterligare 17 procent av ärendena. Detta betyder att antingen är vissa utredare mer misstroga än andra – eller åtminstone mer öppna med sin misstro – eller också bör alltså 29 procent av alla våldtäktsanmälningar betraktas med skepsis.

NÄSTA FRÅGA BLIR vilken grund som finns för denna skepticism och för att rutinmässigt lägga ned dessa utredningar. Som en uppföljning av inventeringen 2004 gjordes en undersökning av våldtäktsanmälningarna i 6 (delvis andra) polisdistrikt 2006. Därigenom kom det sammantagna undersökningsmaterialet att bestå av sammanlagt 616 anmälningar. Antalet (genom överbevisning och/eller erkännande) konstaterat falska anmälningar var totalt 9 stycken, det vill säga 1,5 procent av anmälningarna. Till detta antal kommer 34 fall, där orimliga och/eller motbevisade uppgifter talar för att den påstådda våldtäkten i vart fall inte gått till som målsäganden beskrivit den, vilket ger totalt cirka 7 procent falska och felaktiga våldtäktsanmälningar. Detta är ett problem som inte bör underskattas, men att betrakta de ”felaktiga” anmälningarna som falska är problematiskt.

För det första kan man konstatera att endast 1 fall av de 43 ledde till åtal (och fällande dom) för falsk angivelse. Att det inte blev några efterräkningar i övriga fall, inte ens för dem som erkänt grundlös anmälan, berodde i de flesta fall på att ingen misstänkt gärningsman pekades ut.

För det andra är det typiskt just för de anmälningar som misstänks vara falska att de avser överfallsvåldtäkter av okända

förövare. Även om man på goda grunder kommer fram till slutsatsen att den anmälda våldtäkten inte kan ha gått till på det sätt som anmälaren påstår, utesluter inte det att målsäganden kan ha blivit utsatt för övergrepp på något annat sätt, men inte vill/vågar peka ut gärningsmannen. Den typiska ”falskanmälan” är gjord av en tonårstjej, som påstår sig ha blivit våldtagen av en eller flera gärningsmän på offentlig plats, men där uppgifterna om hur våldtäkten gått till kan motbevisas genom utredning, och där signalementen är så märkliga eller vaga att det inte går att hitta någon förövare. Bara ett fåtal av de svaga anmälningarna handlar om våldtäkter inom en relation och inte i något fall i vår undersökning blev någon man ens delgiven misstanke. Om målsägandena inom gruppen som vållar skepsis kan vidare sägas att mer än en tredjedel av dem hade psyko-sociala problem, exempelvis i form missbruk av alkohol eller droger, hemlöshet, diagnosticerad psykisk sjukdom eller självdestruktiva tendenser.

För det tredje är det märkligt att bortställningen av ”misstänkta” anmälningar inte bygger på bättre förankrade slutsatser. Å ena sidan är man skeptisk, antingen till anmälan eller till möjligheterna att bevisa något, i bortåt en tredjedel av fallen, å andra sidan kan man bara bevisa sin misstro i 1,5 procent av fallen – det är ett oerhört glapp. Vad som händer med nästan alla utredningar som betraktas som svaga är att utredningen läggs ned innan man vet vare sig det ena eller andra om grunden. Efter någon enstaka kontrollåtgärd, sedan det gått en viss tid och målsäganden blivit passiv, avskrivs ärendet med motiveringen ”ej spaningsresultat”

(vid överfall) eller ”brott kan ej styrkas” (övriga).

Problemet med denna obenägenhet att gå till botten med ”tivelaktiga” våldtäktsanmälningar leder till en ömsesidig misstro mellan anmälare och utredare. I stället för att närmare undersöka vad som kan ligga bakom anmälan läggs ärendet ned i ovisshet. Denna ovisshet fungerar i sin tur som en ständig bekräftelse av att man gör rätt som sorterar bort svaga anmälningar. Det blir då en rutin att anmälan uppfattas som grundlös eller hopplös om kvinnan som anmäler tillhör en viss kategori (narkoman, hemlös, psykiskt sjuk), eller om hon inte verkar angelägen att ”driva sitt ärende”. I praktiken betyder detta att särskilt svaga och utsatta offer inte har rättsordningens skydd. Och vad beträffar förfarandet att tolka passivitet eller undandragande som tecken på att någon våldtäkt inte skett, kan det ju mycket väl förhålla sig så att det är bristande respons som skapar denna ovilja att gå vidare. Känsla av att inte bli trodd – eller budskapet att det i vart fall inte kommer att gå att få fast någon förövare – kan mycket väl vara orsaken till uppgivenheten. Konsekvenserna blir mycket negativa: Först och främst sviker man de svagaste kvinnorna; tonårstjejerna och de särskilt utsatta. Sedan spår man på fördomar om att många våldtäktsanmälningar är falska, vilket i sin tur återspeglas i en misstro mot alla offer som inte kan uppvisa skador. Tillsammans med en våldtäktslag som utgår från just detta, att våldtäkt bevisas genom skada, leder denna bortsortering av svaga anmälningar till ett dåligt bemötande av alla kvinnor som anmäler våldtäkter utan skador. ■

Juridiska texter till och från alla språk.

Vi anpassar leveranstiderna till era behov.
Kortare texter kan vi leverera samma dag.

info@semantix.se

www.semantix.se

0774-40 05 50

STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ VÄXJÖ NORRKPÖPING
UPPSALA UMEÅ HELSINKI SAVONLINNA KAJAANI STAVANGER

Verkliga rättegångskostnader bör ersättas, **inte skäliga**

I ett tvistemål som överklagades till HD under hösten 2007 ansåg underinstanserna att ett bolag skulle få ersättning för dess skäliga kostnader (100 000 kronor). Detta trots att motparten visat att bolagets yrkade belopp ej motsvarade dess verkliga kostnader (50 000 kronor enligt beräkningar som gjorts av bolagets ombud och som baserats på bland annat Juseks lönestatistik).

DEBATTÖR
DORIS SINGH
Jur kand och
biträdande jurist

FRÅGAN ÄR VILKA rättegångskostnader som ska ersättas, de skäliga eller de verkliga? HD har i skrivande stund ej behandlat denna rättsfråga¹. Enligt Ekelöf ska rättegångskostnaderna ha en reparativ funktion². Detta kan tala för att de skäliga kostnaderna ska ersättas pga. att den vinnande parten ska kompenseras. Ett motargument är dock att ingen part ska bli överkompenserad. Det vore orättvist om den vinnande parten skulle kunna göra en sådan obefogad vinst på den tappande partens bekostnad. Den tappande parten kan t.ex. vara en privatperson eller ett enmansaktiebolag. Dessa är normalt ekonomiskt svaga, varför de kan avhållas från att processa om de vet att de skäliga rättegångskostnaderna är ersättningsgilla. Detta är orättvist eftersom alla, oavsett ekonomi, ska ha en

rätt att processa i vår demokratiska rättsstat.

I stället för att anlita jurister och advokater, använder bolag sina bolagsjurister för att generera vinst till bolaget. Detta leder till en otillbörlig konkurrens. Juristarbetsmarknaden blir därmed inte konkurrensneutral. Bolag kan, pga. den gällande rätten, bli uppmuntrade till att processa så fort de tror att de kommer att vinna ett mål.

Jacobsson menar att parten i princip ska få full ersättning för sina verkliga kostnader³. Fitger anser att parten har rätt till ersättning trots att arbetet utförts av hans personal⁴. Stöd för det sistnämnda finns i lagens förarbeten⁵. Om HD ej tar upp ovannämnda mål kan bolag fortsätta överkompenseras. Detta leder till att bolaget kan göra en vinst på bekostnad av den tappande parten, rättegången blir ej rättvis (EMRK artikel 6 uppfylls ej) och rättegångskostnaderna trissas upp. Dessutom skapas en otillbörlig konkurrens på juristarbetsmarknaden när bolag använder egna bolagsjurister för att generera vinst, vilket inte är positivt för nyutexaminerade jurister. HD har ännu ej meddelat om prövningstillstånd ges eller ej. Förhoppningsvis tar HD upp den

aktuella rättsfrågan och bildar ett rättvist prejudikat så de verkliga kostnaderna blir ersättningsgilla

Referenslista:

- ¹ Jämför dock NJA 1991 s. 28 och SvJT 1963 rf. s. 5.
- ² Ekelöf, Bylund och Edelstam, "Rättegång III", 2006, s. 280.
- ³ Jacobsson, "Parts kostnad i civilprocess", 1964, s. 229.
- ⁴ Fitger, "Rättegångsbalken – en kommentar", 2007, s. 18:40.
- ⁵ SOU 1938:43, s. 238.

Nu även Eurobolag

www.bolagsratt.se

Bolagsrätt

BOLAGSRÄTT SUNDSVALL AB
Box 270 Varvsgränd 8 851 04 Sundsvall Tfn 060-16 81 50
Email info@bolagsratt.se

Bang + Reqnarsen
ADVOKATER · RECHTSANWÄLTE · SOLICITORS

Cross Border Real Estate

Skandinavisktalende advokatfirma med kontor i Hamborg og Berlin yder investorer rådgivning ved køb af fast ejendom i Tyskland. Kontakt advokat + Rechtsanwältin Susanne Beck Nielsen på vores Hamborg kontor.

Hamborg Alter Fischmarkt 11 D-20457 Hamborg Tel.: +49 40 30 10 070	Berlin Kurfürstendamm 186 D-10707 Berlin Tel.: +49 30 88 71 95 20	København Store Kongensgade 49 DK-1022 København K Tel.: +45 33 70 60 00
---	--	---

www.br-law.com

REPLIK PÅ "SAMISKT ÄGANDE OVIKTIGT FÖR HD?"

Domstolarna berörde inte frågan om enskildas rätt till lappskatteland

I tidskriften Advokatens nr 2 för 2008 s. 32 f skriver advokaterna Hans-Christian Löth och Ulf Brunfelter en artikel med rubriken "Samiskt ägande oviktigt för HD?". I artikeln beklagar sig författarna över att domstolarna i ett antal mål rörande enskilda äganderättsanspråk på så kallat lappskatteland undandragit sig en saklig prövning av målen med "besynnerliga undanflykter", och att domstolarna "bortser från skatteländens jorderättsliga status ända till 1800-talets senare del". Det påstås också att HD:s beslut att vägra

prövningstillstånd i dessa mål är anmärkningsvärda, särskilt som HD i det så kallade skattefjällsmålet, NJA 1981 s. 1, "efterlyst" enskilda anspråk på marken. HD:s beslut att vägra prövningstillstånd säges innebära "att HD inte längre nöjaktigt fullgör sin viktigaste funktion från rättslig synpunkt, nämligen att svara för prejudikatsbildning i omstridda rättsfrågor".

Domstolarna kan säkert svara för

DEBATTÖRER

Advokaterna

HANS FORSSELL

NICLAS WIDJESKOG

sig själva. Undertecknade advokater på Linklaters Advokatbyrå, som företrätt staten i dessa processer, vill dock i klarhetens intresse framhålla, att domstolarna i de aktuella processerna aldrig kom in på den

grundläggande frågan, om enskilda under 1800-talets senare del hade äganderätt eller så kallad stadgad åborätt till lappskatteländan. Käromålen avvisades av processuella skäl. ■

Greater Zurich Area
Expanding business horizons

EXPORTRÅDET
SWEDISH TRADE COUNCIL

Doing Business in Switzerland. Practical aspects for your clients.

Tuesday, June 3, 2008, 08.30 – 11.00 a.m.

Exportrådet, World Trade Center, Klarabergsgatan 70, Stockholm

In this seminar tailored to international (tax) lawyers and consultants, Greater Zurich Area AG, Swedish Trade Council and Walder Wyss & Partners Attorneys at Law will present practical aspects for Swedish companies and individuals concerning doing business, working and living in Switzerland. For program details visit www.greaterzuricharea.ch/events.

Hälsa är framgång.

Så vad sägs om en ovanligt
prisivärd försäkringslösning?

Nu har vi tagit fram en väldigt fördelaktig försäkringslösning för dig som är medlem i Advokatsamfundet. Det handlar om Länsförsäkringars avbrottsförsäkring, gruppsjukvårdsförsäkring och rehabiliteringsförsäkring till ett oslagbart pris – som du bara kan få genom oss på Willis.

Sjukvårdsförsäkringen kan till skillnad från de andra köpas separat. Men det i särklass bästa priset får du om du köper alla tre tillsammans.

Gå in på advokatsamfundet.se eller ring oss på Willis advokatservice på 08-546 359 60 så får du veta mer.

8.

Advokat, som förordnats till offentlig försvarare, har inte informerat sin klient om att åklagaren beslutat om hämtning till förhör under förundersökningen. Erinran.

BAKGRUND

A förordnades till offentlig försvarare för X den 27 september 2006. A har den 12 november 2006, på X

begäran, begärt sitt entledigande såsom offentlig försvarare. Den 13 december 2006 förordnades B till offentlig försvarare för X.

ANMÄLAN

Anmälan, som kom in till Advokatsamfundet den 21 september 2007,

avser att B och A misskött sina uppdrag som offentliga försvarare. Såväl B som A har företrätt anmälan mot hennes vilja. Anmälan uppger att B vid två tillfällen redan har befunnit sig på polisstationen när hon hämtats dit för förhör.

ADVOKATERNAS YTTRANDEN

A har i yttrande den 3 oktober 2007 anfört följande. Han förordnades till offentlig försvarare för X den 27 september 2006. Efter genomgång av förundersökning och ansökan om stämning kallade han per brev X till sitt kontor för genomgång av ärendet. X kom inte på utsatt tid och avhörde inte heller på annat sätt. Dagen för huvudförhandling inställde han sig i god tid på tingsrätten för att om möjligt sammanträffa med klienten och gå igenom ärendet med henne. På tingsrätten fanns X som uppgav att hon inte önskade biträdas av någon advokat och inte bett att få någon advokat förordnad för sig. Hon ville inte diskutera ärendet med honom.

Han respekterade X:s bestämda uppfattning i frågan. Vid huvudförhandlingens början framförde han till rättsens ordförande att hans klient inte ville biträdas av honom och han överlät åt X

att uppge sin inställning till brottsmisstankarna själv eftersom hon inte ville diskutera ärendet med honom. Tingsrätten entledigade honom inte, utan han var närvarande vid huvudförhandlingen. När domen kom skrev han till X angående domen och bad henne kontakta honom om hon ville ha hans hjälp med ett eventuellt överklagande. X kontaktade därefter honom per telefon och bland annat ifrågasatte varför han inställde sig till huvudförhandlingen och krävde att han omedelbart avgick som hennes offentliga försvarare eftersom hon inte ville ha hans hjälp. Tingsrätten entledigade honom den 15 november 2006.

B har i yttrande den 2 oktober 2007 tillbakavisat kritiken som obefogad och anfört följande. Den 13 december 2006 mottog han förordnandet som offentlig försvarare för X. Den 21 december 2006 ringde hon till honom och uppgav att hon inte ville komma till hans kontor för en genomgång av ärendet. Därefter förekom ett flertal telefonsamtal med klienten, varvid hon stundtals förbjöd honom att företräda henne och stundtals efterlyste svar varför han inte företrädde henne i ärendet.

Polisen i S-kommun ville att han skulle närvara vid förhör med X och vid telefonsamtal med X den 14 mars 2007 uppfattade han att även hon ville det. Polisen kallade X till förhör. Den 16 mars 2007 inställde han sig vid polisstationen i S-kommun. X kom dock inte till förhöret. Därefter begärde X att han skulle entledigas som offentlig försvarare för henne. O-stad tingsrätt avlog hennes begäran i beslut den 27 mars 2007.

X hämtades till förhör av polisen i S-kommun den 12 april 2007. Han inställde sig till förhöret och var närvarande när hon förhördes under närmare en timme. Den 19 juni 2007 kontaktade X honom och ville att han skulle entledigas. Han anmodade henne att ånyo skriva till tingsrätten med yrkande om det. Ytterligare anmälningar hade

inkommit mot X, som polisen ville höra henne om. Han kallades av polisen till förhör på polisstationen i S-kommun den 6 augusti 2007. Åklagaren hade då beslutat om hämtning. Han inställde sig till nämnda förhör. Enligt polisen vägrade X att öppna sin dörr. Polisen knackade sönder en fönsterruta och tog med X till förhöret som då genomfördes. Tidpunkt för huvudförhandling i tingsrätten har bestämts till den 31 oktober 2007.

I detta ärende aktualiseras den etiska frågan huruvida han som offentlig försvarare skulle ha förvarnat X om att hon skulle hämtas till förhör hos polisen den 6 augusti 2007. Han anser att hans förnämsta plikt som offentlig försvarare är att ta tillvara sin klients intressen. Han upplyste inte särskilt X om att hon skulle hämtas till förhör. Mot bakgrund av att hon vid förhöret den 16 mars 2007 inte inställde sig och senare hämtades till förhör menar han att särskild information till henne från hans sida skulle kunna innebära att han saboterat polisens och åklagarens arbete genom att förvarna henne om hämtning. Han ansåg för egen del att det var viktigt att X fick höras av polisen för att hon skulle komma till tals och få möjlighet att lämna uppgifter som kan vara viktiga för ett fullgott försvar i pågående mål. Polisen väddade till honom att försöka tala med X för att undvika att krossa en fönsterruta till hennes bostad, varför han ringde till X från polisstationen. X svarade dock inte.

NÄMNDENS BEDÖMNING OCH BESLUT

Genom att undanhålla information för klienten har B åsidosatt sina plikter som advokat. På grund härav tilldelas B erinran enligt 8 kap 7 § andra stycket rättegångsbalken.

Utredningen visar inte att A har brutit mot god advokatsed. X anmälan vad gäller A föranleder därför ingen åtgärd.

Vad som i övrigt har förekommit i ärendet föranleder ingen åtgärd.

MEDICINSK-JURIDISKA UTREDNINGAR

Erfarenhet av och intresse för handläggningen av medicinska utredningar i exempelvis

- försäkringsfrågor
- tvister med den allmänna försäkringskassan
- patientförsäkringsärenden
- flyktingärenden

Dr. Bo Kuritzén Leg läkare
Specialist i internmedicin

Besöksadress: Birger Jarlsgatan 44. Postadress: Box 3418, 103 68 Stockholm.
Telefon: 08-611 79 60. Telefax: 08-611 30 41.
E-mail: bo@kuritzen.se Internet: http://www.kuritzen.se

9.

Vid sammanträde den 6 december 2007 beslöt Advokatsamfundets styrelse att uppta nedanstående som ett disciplinärende mot A.

Advokat, som varit förordnad konkursförvaltare, har inte fattat ett formenligt beslut i fråga om lönegaranti trots att anspråk om en sådan garanti har framställts. Erinran.

BAKGRUND

X AB försattes i konkurs den 27 oktober 2003. A utsågs till förvaltare. Y var en av bolagets aktieägare. Y anmälde i oktober 2006 till JO bland annat att A inte hade fattat beslut om

lönegaranti. I sitt beslut den 22 oktober 2007 uttalade JO att det hade ålegat A att skyndsamt ta ställning till Y:s anspråk på lönegaranti och meddela ett formligt beslut i saken. JO uttalade därför kritik i denna fråga mot A.

ADVOKATENS YTTRANDE

A har i infordrat yttrande, daterat den

31 oktober 2007, anfört följande. Han har tagit del av JO:s beslut och har inte något att erinra mot den av JO framförda kritiken. Han vill, trots att detta måhända framgår av JO:s yttrande, påpeka att underlåtenheten att meddela ett formenligt beslut i vart fall enligt hans uppfattning inte har lett till någon rättsförlust för anmälaren. Detta eftersom det vid handläggningen av konkursen inte har framkommit någon omständighet som talar för att anmälaren skulle äga rätt till ersättning från den statliga lönegarantin.

A har beretts tillfälle att slutföra sin talan och därvid inkommit med yttrande av den 7 januari 2008, vari han anför bland annat följande. Han är av den uppfattningen att det inte bör vara så att det under alla omständigheter finns en skyldighet att fatta ett beslut om lönegaranti. Det bör finnas tillfällen då ett anspråk på lönegaranti är så uppenbart ogrundat att en konkursförvaltare inte ens kan anses skyldig att fatta ett sådant beslut. Hans underlåtenhet att fatta beslut har föregåtts av ett sådant

resonemang. Huruvida hans agerande i det aktuella ärendet – med hänsyn till vad som har anförts i skrivelse till JO – var riktigt eller inte lämnar han till Advokatsamfundet att granska.

NÄMNDENS BEDÖMNING OCH BESLUT

Av utredningen i ärendet framgår att A har låtit bli att fatta ett formligt beslut i fråga om lönegaranti trots att anspråk om en sådan garanti hade framställts. Genom att inte fatta ett sådant beslut har han åsidosatt sina plikter som advokat.

Nämnden tilldelar därför A erinran enligt 8 kap. 7 § andra stycket rättegångsbalken.

KONTORSGEMENSKAP i centrala Göteborg

*För ytterligare information
kontakta*

Adv. Göran Insulån 0705-509531
Adv. Pia Liljeblad Ryberg 0707-434934

Den intelligenta affärslösningen: Philips Digital Diktering.

Enkelt och pålitligt. Med lösningar från Philips kan du enkelt och smidigt arbeta med digital diktering och konferensinspelningssystem. Programvaran SpeechExec överför sedan inspelningen via ditt nätverk till din administratör, med eller utan PC. Du får en hög säkerhetsnivå och en utmärkt inspelningskvalitet. Testa vår IQ: www.philips.com/dictation

PHILIPS
sense and simplicity

CARL LAMM

www.carllamm.se • info@carllamm.se • 08-734 33 00

Se annorlunda på ditt kontorsbehov

Regus®

- Flexibla, möblerade kontor
- Drop-in kontor och loungers
- Support när du jobbar hemifrån
- Mötesrum och utbildningslokaler
- Datarum

Välj den plats som bäst passar dina behov eller dra nytta av våra aktuella erbjudanden Regus Stockholm Stureplan från

4.995 KR
per månad per person*

Ring **0200 33 33 01** eller besök **regus.se**

* Erbjudandet inkluderar möbler och dekorationer, daglig städning, vatten/el/värme och luftkonditionering, en flerspråkig receptionist som hanterar dina samtal, post och tjänster, tillgång till moderna allmänna ytor med business lounge och utrustade kök. Erbjudandet gäller på Regus Stockholm Stureplan, på avtal underskrivna före den 30.06.2008. Detta erbjudande gäller ej på alla typer av kontor, förnyade avtal eller expansioner. Regus regler och villkor gäller.

Många motioner till fullmäktige

Inför Advokatfullmäktige i juni är det också i år frågan om de nya vägledande reglerna om god advokatsed som engagerar.

Årets Advokatfullmäktige arrangeras av Mellersta avdelningen och hålls på Örebro slott. Fredagen den 13 juni samlas fullmäktige för att bland annat välja Advokatsamfundets styrelse för det kommande året.

Vid fullmäktigemötet i fjol var diskussionen om de nya vägledande reglerna en viktig punkt. Inför årets fullmäktige har frågan om advokatetiken åter kommit upp. Hittills har det flutit in 15 likalydande motioner om de nya vägledande reglerna, undertecknade av sammanlagt 56 ledamöter. Motionärerna yrkar på att styrelsen inte ändrar reglerna om controlled auctions.

Styrelsen har ännu inte tagit ställning i frågan om en undantagsmöjlighet från förbudet att företräda fler än en budgivare vid

en företagsöverlåtelse. Till sitt förslag följade styrelsen dock en tänkbar formulering av en sådan regel, om den skulle införas.

MOTIONÄRERNA ÅBEROPAR styrelsens vägledande uttalande om controlled auctions från 2004, och yrkar på att förbudet att företräda fler än en köpare vid en auktion ska bestå. Motionerna kan läsas på Advokatnätet, efter inloggning på Advokatsamfundets hemsida.

Vid Advokatfullmäktige den 13 juni medverkar CCBE:s generalsekreterare Jonathan

Goldsmith, som talar på temat "The Future of the European Legal Profession." På kvällen hålls middag på Örebro slott.

Dagen efter, lördagen den 14 juni, hålls Allmänt advokatmöte i Örebro. Allmänt advokatmöte arrangeras vart tredje år i anslutning till fullmäktige.

Fullmäktige väljs av Advokatsamfundets avdelningar. En förteckning över ledamöter och suppleanter i fullmäktige går att hitta på Advokatsamfundets hemsida, www.advokatsamfundet.se.

BORTSKÄNKES

Nytt juridiskt arkiv
i fint inbundna band

DEL I 1874-1994
DEL II 1876-2006

Tel: 073-9835469 eller 0708-755979

TILL SALU!

Svensk juristtidning
1916-1986
5000:-

Gunnar Löfgren
073-5788230

IUSTUS
FÖRLAG AB

BOX 1994
751 49 UPPSALA

Tel 018/65 03 30
Fax 018/69 30 99
kundtjanst@iustus.se
www.iustus.se

AKTUELL JURIDIK FRÅN IUSTUS FÖRLAG

Anders Agell & Margareta Brattström ÄKTENSKAP SAMBOENDE PARTNERSKAP

Boken behandlar den rättsliga regleringen rörande äktenskap, registrerat partnerskap för två personer av samma kön samt samboförhållanden oavsett kön. Gällande lagregler och rättspraxis står i centrum.

4 uppl., 309 sidor, 2008, ISBN 978-91-7678-684-0

Roberth Nordh RÄTTEGÅNGSHINDER Om forum, talerätt, åtalsrätt m.m.

I denna den femte delen av bokserien Praktisk process behandlas de vanligaste rättegångshindren i svensk rätt. Det är fråga om formen för talans väckande, rättens behörighet, förhållanden knutna till parterna samt omständigheter hänförliga till den sak talan rör. Leverans i juni 2008.

168 sidor, 2008, ISBN 978-91-7678-694-9

För mer information om böckerna: www.iustus.se

Tryckfelsnisse slog till

Att tryckfelsnisse kan angripa även högtstående publikationer – som exempelvis Advokaten – är välbekant. Men att han tar sig för att riva ut ett helt stycke ur en text så att den blir näst intill obegriplig torde höra till sällsyntheterna.

Detta var emellertid vad som drabbade min artikel om boken ”Klockorna i Östervåla” i förra numret av tidskriften.

Jag skriver ”Läsaren frågar sig möjligen vilka klockor som avses. Varken i brottsreferaten eller i domarna talas om några klockor.”

Härefter följer detta stycke i mitt manus:

Förklaringen ligger i en anteckning av domaren i den första rättegången. Han skriver på tal om de skiftande tidsuppgifter som lämnats av vittnena: ”Det upplystes och antecknades, att befolkningen endast vid besök i Tierp hade tillfälle att ställa sina ur efter järnvägstid samt att särskilt bland allmogem de ur, efter vilka man rättar sig i allmänhet ginge betydligt före normalt.”

Problemet existerar än idag; våra ur är i och för sig precisionsinstrument men det hjälper inte, när de inte visar samma tid.

Vid sidan om de juridiska inslagen rör det sig om en tids- och personskildring – en ram kring det juridiska skeendet – vars like jag inte har kunnat finna i något liknande verk. Samtidigt är det en charmfull berättelse om en ung jurists utveckling och karriär för 100 år sedan.

ADVOKAT GÖRAN LUTERKORT

Vi beklagar det öde som drabbade Göran Luterkorts bidrag och har infört förändrade rutiner för att det inte ska hända på nytt. /REDAKTIONEN

Claes Norgren

Claes Norgren blir riksrevisor

Konstitutionsutskottet föreslår att riksdagen väljer Claes Norgren till ny riksrevisor. Claes

Norgren är sedan 2003 generaldirektör för Konkurrensverket och var dessförinnan generaldirektör för Finansinspektionen.

Riksrevisionen är en del av riksdagens kontrollmakt, och leds av tre riksrevisorer. Claes Norgren föreslås ersätta Lennart Grufberg.

Världens advokater möts i Argentina

Den 12–17 oktober inbjuder International Bar Association till sin årliga konferens, detta år i Buenos Aires. Konferensen avslutas, precis som förra året med ett ”Rule of Law Symposium”.

Vid årets konferens diskuteras bland annat domstolarnas oberoende, extraterritoriell jurisdiktion inom bland annat konkurrens- och straffrätt, och frågan om

tortyr och obegränsat frihetsberövande vid fånglägret i Guantánamo Bay. Dessutom hålls mängder av seminarier inom en lång rad rätts-

liga områden.

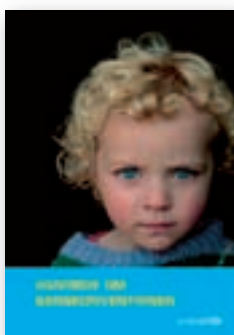
Mer information och anmälan hittar du på IBA:s hemsida, www.ibanet.org.

Göteborgsstudenterna till final i pläderingstävling

Studenter från juristprogrammet vid Handelshögskolan i Göteborg tog sig till final i den internationella tävlingen ”European Law Moot Court Competition”. Studenterna fick i finalen plädера och ta rollen som antingen EG-domstolens generaladvokat eller representant för EU-kommissionen. Tävlingen vanns av Collège d’Europe från Brügge (bästa lag), Universitét Wien (bästa generaladvokat) och universitetet i Helsingfors (bästa kommissionsrepresentant).

UNICEFS HANDBOK OM BARNKONVENTIONEN FINNS NU PÅ SVENSKA

UNICEFs handbok är en vägledning för dem som ska omsätta barnkonventionen i verklig handling, t ex jurister, socialarbetare, lärare, och politiker. Boken är en översättning av *Implementation Handbook for the Convention on the Rights of the Child* som givits ut av internationella UNICEF. Dessutom innehåller den exempel på praktisk tillämpning i Sverige samt en överblick av svensk lagstiftning och praxis när det gäller barnets rättigheter.

Beställ boken via unicef@unicef.se

Pris: 395 kronor + moms (totalpris: 419 kr).

Studentpris: 295 kronor + moms (totalpris: 313 kr).

Porto tillkommer.

www.unicef.se

CABINET BRAHIN KLINKER

Max Ulrich Klinker

Advokat au Barreau de Nice et Barreau du Danemark

Nicolas Brahin

Avocat au Barreau de Nice

455, Promenade des Anglais · Imm. “Air France”

06299 Nice Cedex 3 · France

Téléphone +33 (0) 4 93 83 08 76

Télécopie (fax) +33 (0) 4 93 18 14 37

www.brahin-klinker.com

SOCIÉTÉ D'EXERCICE LIBÉRAL A RESPONSABILITÉ LIMITÉE
“BRAHIN KLINKER AVOCATS ASSOCIÉS”
RCS de NICE NO 487 614 174

Lästips

Europeiska människorättskonventionen

Författare: Matti Pellonpää

Förlag: Talentum, 2007

Boken är en bred och allmän framställning av Europeiska människorättskonventionen.

Författaren behandlar också det internationella övervakningssystem som konventionen har skapat samt konventionens ställning i nationell rätt och EU-rätt. Denna upplaga

är en uppdaterad översättning av den fjärde finskspråkiga upplagan av samma verk, utgiven år 2005. I denna upplaga beaktas även ny rättspraxis samt de processuella reformer som har ägt rum efter utgivningen av den senaste finskspråkiga upplagan.

Författaren är förvaltningsråd vid Högsta förvaltningsdomstolen i Finland och har tidigare varit ledamot av Europeiska människorättskommissionen och Europeiska människorättsdomstolen.

Rätten till domstolsprövning & rättsprövning

Författare: Wiweka Warnling-Nerep

Förlag: Jure, 2008

År 2006 tillkom Lagen om rättsprövning av vissa regeringsbeslut som reglerar de möjligheter som finns för domstolsprövning av beslut av regeringen. Syftet med lagen är bland annat att Sverige ska uppfylla Europakonventionens krav på rätt till domstolsprövning.

Boken redogör för lagens utformning och praxis på området men ger även en helhetsbild av frågan om rätten till domstolsprövning av förvaltningsbeslut.

Denna tredje upplaga är genomgripande omarbetad och uppdaterad. Författaren är professor vid Stockholms universitet och har tidigare gett ut flera böcker inom stats- och förvaltningsrätt.

Ny avhandling

Författarrättens genombrott av Gunnar Petri (Atlantis, 2008), Avhandlingen är koncentrerad kring författarrättens förhistoria och genombrottstid.

Efter ett inledande avsnitt om boktryck före Gutenberg beskriver författaren utvecklingen i Venedig, England, Frankrike Tyskland och Sverige.

Framställningen av den svenska författarrättens drygt hundraåriga genombrottsskede sträcker sig från 1750-talet fram till och med 1877 års lag om författarrätt "Lagen om eganderätt till skrift", men med koncentration kring genombrottet i början av 1800-talet. Utvecklingen efter den grundläggande kodifikationen behandlas endast översiktligt.

Elektroniskt rättssystem

Enligt rättssystemförordningen ska staten svara för att grundläggande rättssystem finns elektroniskt tillgänglig. För detta finns rättssystemssystemet och portalen lagrummet.se.

Nu ska rättssystemssystemet ses över och bli mer enhetligt och användarvänligt. Publiceringen av dokument ska ske på ett

strukturerat sätt, sökfunktionerna ska bli bättre och informationen ska bli tillgänglig för personer med särskilda behov. Samlad sökning i all rättsinformation ska bli möjlig och man ska kunna följa rättskedjan genom att länkas mellan olika dokument.

Mer information om rättssystemssystemet finns på Vervas hemsida www.verva.se och på Lagrummet www.lagrummet.se

Ny bok om domstolarnas påföljdsbestämning

Att bestämma påföljd för brott av Martin Borgeke (Norstedts juridik, 2008) är en heltäckande framställning av brottsbalkens påföljdsbestämningssystem och hur det, enligt författaren, bör hanteras. Boken riktar sig i första hand till domare, åklagare, försvarare och andra som i sin verksamhet konfronteras med påföljdsbestämningsspörsmål.

Martin Borgeke, som är lagman i Hovrätten över Skåne och Blekinge, ansvarar även för nya upplagor av Sterzel, Studier rörande påföljdspraxis med mera.

Ny litteratur i urval

Tryckår: 2008 om inte annat anges. Hela litteraturlistan finns på Juridiska bibliotekets hemsida www.juridiskabiblioteket.se

- ABL – med korsreferenser till 1975 års lag* (2. uppl. FAR SRS förlag. 190 s)
Agell, Anders: Äktenskap, samboende, partnerskap (4. uppl. lustus. 309 s)
Artikelsamling 2007: (Stockholm: SISU idrottsböcker, 2007. 264 s. Idrottsjuridisk skriftserie; 12)
Bengtsson, Bertil; Ullman, Harald: Produktansvaret (4. uppl. lustus. 109 s)
English private law/ed. by Andrew Burrows (2. ed. Oxford Univ. Press, 2007. 1848 s)
Falkanger, Thor: Scandinavian maritime law: the Norwegian perspective / Thor Falkanger, Hans Jacob Bull, Lasse Brautaset (2. uppl. Oslo: Universitetsforl., 609 s)
Folkrättsliga texter/sammanställd av Said Mahmoudi (2. uppl. Norstedts juridik. 316 s)
Hedlund Thulin, Kristina: Lika i värde och rättigheter – om mänskliga rättigheter (3. uppl. / rev. av Malin Greenhill (Norstedts juridik. 267 s)
Hertz, Ketilbjørn: Bruxelles I-forordningen med kommentarer (København: Jurist- og Økonomiforlaget, 2007. 567 s)
Lissabonfördraget: konsoliderad version av EU:s fördrag (Stockholm: SNS förlag; Sieps. 375 s)

- Lundén, Björn; Svensson, Ulf:* Bostadsrätt – juridik, skatt och ekonomi för föreningen och medlemmarna (12. uppl. Näsviken: Björn Lundén information. 327 s)
Oxenstierna, Gabriel: Placeringsrådgivning (6. uppl. Studentlitteratur. 274 s)
Schovsbo, Jens; Rosenmeier, Morten: Immaterialret ophavsret, patentret, brugsmodelret, designret, varemærkeret (København: Jurist-og Økonomiforbundet. 565 s)
Sinclair, Neil: Sinclair on warranties and indemnities on share and asset sales / general editor: Robert Thomson. (7. ed. London: Sweet & Maxwell. 512 s)
Sundgren, Stefan: Internationell redovisning: teori och praxis/Stefan Sundgren, Henrik Nilsson, Stellan Nilsson (Studentlitteratur, 2007)
Swedish studies in European law. Vol. 2, 2007 / edited by Per Cramér and Thomas Bull (Oxford: Hart. 268 s)
Wahlgren, Peter: Lagstiftning – problem, teknik, möjligheter (Norstedts Juridik. 312 s. Institutet för rättsvetenskaplig forskning; 192)
Wennergren, Bertil: Offentlig förvaltning i arbete – om verksamheten och ärendehandläggningen i stat och kommun (3. uppl. Norstedts juridik. 213 s)

Kontakta biblioteket

Bitte Wölkert, bibliotekarie. Telefon: 08-4590320

E-post: biblioteket@advokatsamfundet.se

Nya ledamöter, 10 april 2008

Nina Allard, Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB, Göteborg
 Magnus Arntell, Advokatbyrån Arvidsson & Heglind AB, Örebro
 Mathias Berggren, Advokatfirma Lindhs DLA Nordic KB, Stockholm
 Niklas Bergman, Baker & McKenzie Advokatbyrå KB, Stockholm
 Girion Blomdahl, Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB, Stockholm
 Ann-Marie Bonander-Gustafson, Advokatfirman Lindborg AB, Torsby
 Emil Dalén, Wistrand Advokatbyrå, Stockholm
 PeO Dungal, Advokatfirman Lindborg AB, Torsby
 Lena Ebervall, Advokatfirman Samuelson, Schönmeyr & Wall HB, Stockholm
 Andreas Eriksson, Advokatfirman Vinge KB, Stockholm
 Carl Fhager, MAQS Law Firm Advokatbyrå AB, Göteborg
 Kristian Ford, Advokatfirman Vinge KB, Malmö
 Gunnar Berge Forsund, Juristfirman Forsund AB, Malmö
 Jens Göthberg, Juristfirma Jens Göthberg, Stockholm
 Jenny Jilmstad, Advokatfirma Lindhs DLA Nordic KB, Stockholm
 Linda Jönsjö, Setterwalls Advokatbyrå Malmö AB, Malmö
 Per-Olof Jönsson, Juristfirman POJ & Partners HB – Hälsojuristen, Bromma
 Karin Kierkegaard, Hamilton Advokatbyrå Karlstad AB, Karlstad
 Erik Kjaer, Advokatfirman Delphi i Göteborg KB, Göteborg
 Blanka Kruljac, Advokatfirman Steinmann AB, Stockholm
 Caroline Lindgren, Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB, Stockholm
 Martin Ljungsholm, Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB, Stockholm

Daniel Nilsson, Wistrand Advokatbyrå, Malmö
 Robert Nylander, Hamilton Advokatbyrå Malmö KB, Malmö
 Björn Sahlén, Advokatfirman Wählin HB, Göteborg
 Lena Seratelius, ReklamJuridik i Sverige AB, Stockholm
 Andreas Sjödin, Ahlford Advokatbyrå AB, Uppsala
 Jörgen Sköld, Setterwalls Advokatbyrå i Göteborg AB, Göteborg
 Mounir Tajjoui, Linklaters Advokatbyrå AB, Stockholm
 John Tengström, Advokatfirman Liljeblad & Co KB, Stockholm
 Per Westman, Ahlford Advokatbyrå i Gävle AB, Gävle
 Roger Wier, Setterwalls Advokatbyrå i Göteborg AB, Göteborg
 Andreas Viklund, Linklaters Advokatbyrå AB, Stockholm
 Catharina Wikner, Advokatfirman Wikner AB, Falun
 Andreas Öhlin, Advokatfirman Glimstedt Kalmar HB, Kalmar

Utträdade ledamöter

Anette Blücher, Malmö, 1 april 2008
 Jonas Bokstedt, Lidingö, 1 april 2008
 Josephine Borg, Stockholm, 7 april 2008
 Sture Frylén, Kalmar, 10 april 2008
 Christina Källenfors, Stockholm, 9 mars 2008
 Maria Lekholm, Malmö, 1 april 2008
 Per-Olof Lewerth, Hindås, 10 april 2008
 Rolf Moberg, Enköping, 10 april 2008
 Christina Nyström, Stockholm, 1 april 2008
 Camilla Sjö Dahl, Lund, 10 april 2008
 Erika Vester, Stockholm, 12 mars 2008
 Erik Woodcock, Djursholm, 1 april 2008

Avlidna ledamöter

Bengt Alm, Uppsala, 16 maj 2007
 Ulf Chr Eklöf, Sparreholm, 15 juli 2007
 Sture Grufberg, Stockholm, 7 juni 2007

Gösta Järtelius, Bandhagen, 2 april 2008
 Barbro Malmgren, Sollentuna, 6 mars 2008
 Curt Norén, Södertälje, 25 augusti 2007
 Sven-Erik Sjögren, Uppsala, 5 november 2007
 Magnus Thorfinn, Barsebäck, 27 januari 2008

Förteckning över remissärenden, i vilka samfundet avgivit yttrande

R-2008/0031 Finansinspektionens rapport Aktionsplan för småspararna – en handlingsplan i tio punkter
 R-2008/0034 Delbetänkandet Förhandsprövning av natttariffer m.m. (SOU 2007:99)
 R-2008/0036 Delbetänkandet Straffskalan för mord (SOU 2007:90)
 R-2008/0043 Betänkandet Domstolarnas handläggning av ärenden (SOU 2007:65)
 R-2008/0103 Departementspromemorian Lissabonfördraget (Ds 2007:48)
 R-2008/0104 Departementspromemorian Ändringar i EG:s redovisningsdirektiv (Ds 2008:05)
 R-2008/0209 Departementspromemorian Europeiskt småmålsförfarande (Ds 2008:12)
 R-2008/0210 Finansinspektionens förslag till nya föreskrifter om investeringsfonder
 R-2008/0357 Finansinspektionens förslag till nya bilagor till fondföreskrifterna
 R-2008/0368 Europeiska kommissionens förslag till ändring av rådets direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt samt ändring i förordning (EG) 1798/2003 i syfte att bekämpa skatteundandragande i samband med gemenskapsinterna transaktioner.

Slutstenen - den S-märkta avvecklingen Sälj det vilande bolaget till oss så likviderar vi det. Ägaren får betalt omedelbart och behöver inte vänta 8 -10 månader på utskiftningen. Vi tar hand om all hantering av bolaget. Se säljarens checklista på vår webbplats.

FALUN 023-79 23 00
 info@standardbolag.se
 www.standardbolag.se

STOCKHOLM 08-23 41 15
 GÖTEBORG 031-17 12 25
 MALMÖ 040-720 20

Svenska Standardbolag AB
 LEDANDE INOM BOLAGSFRÅGOR OCH LAGERBOLAG SEDAN 1954

POSTTIDNING B
BEGRÄNSAD EFTERSÄNDNING

Vid definitiv eftersändning återsändes försändelsen med den nya adressen på baksidan (ej adressidan) till Sveriges advokatsamfund, Box 273 21, 102 54 Stockholm

Peter Fitger, professor och författare till kommentarerna till rättegångsbalken och lagen om domstolsärenden – numera även delar av Zeteo.

Zeteo™ samlar mer.

**Juristens bästa vän växer
på djupet och bredden.**

Vi blir aldrig klara med Zeteo, vårt arbetsverktyg på internet. Redan idag imponerar det omfattande och kvalificerade innehållet på allt fler svenska jurister, men mer tillkommer hela tiden. Djupa lagkommentarer av de främsta experterna och mycket annat. Zeteos djup och bredd är utan konkurrens.

Det du finner i Zeteo hjälper det kraftfulla rättsutredningsverktyget dig att samla ihop. Med ett klick sparar du relevanta textstycken i takt med att du hittar dem. Resultatet blir ett överskådligt dokument med exakt det material du behöver.

Kom och hälsa på din bästa vän på www.nj.se

Norstedts Juridik
ett Wolters Kluwer-företag

För mer information ring 08-690 96 80
kundservice@nj.se www.nj.se